

HANDBOEK ONDERWIJSKWALITEIT
INTERNATIONALISERING

Versie 2019

INHOUDSOPGAVE

1	Introductie	6
1.1	Instellingsplan, Internationaliseringsagenda, Beleidskader Internationalisering	7
2	Internationalisering in de organisatie.....	7
2.1	Bestuur van de universiteit en medezeggenschap.....	8
2.2	VU International Office.....	8
2.2.1	Unit Mobility.....	8
2.2.2	Unit Centre for International Cooperation.....	9
2.2.3	Unit Policy and Business Development	9
2.3	Faculteiten	9
2.4	Diensten.....	9
2.5	Aurora	10
2.6	Ombudsman	10
3	Kwaliteitszorg internationalisering van onderwijs en opleidingen	10
3.1	Kwaliteitszorgcyclus.....	11
3.2	NVAO Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering	11
3.3	Internationale en interculturele dimensie opleiding onderzoeken of beoordelen?	12
3.3.1	De VU Checklist Internationaal.....	14
4	Internationalisering onderwijs: drie hoofdthema's.....	26
4.1	Mixed classroom.....	26
4.2	Internationale instroom diplomastudenten.....	27
4.3	Internationale uitwisseling en andere mobiliteitsprogramma's	28
4.3.1	Uitwisselingsprogramma	28
4.3.2	Zomeronderwijs (<i>summer schools</i>)	29
4.3.3	Short term programma's	29
4.3.4	VU Amsterdam Summer School, VU Graduate Winter School en VU Semester in Amsterdam	30
4.3.5	Joint programmes	31
5	Internationalisering onderwijs: richtlijnen, regels, aanbevelingen.....	32

5.1	Gedragcode Internationale Student in het Nederlands Hoger Onderwijs	32
5.2	Starten en verzorgen van Engelstalige opleidingen	32
5.2.1	Enkele uitgangspunten Engelstalig onderwijsaanbod	33
5.2.2	Bepalen instructietaal van opleiding	33
5.2.3	Starten Engelstalige opleiding of afstudeerrichting	34
5.3	De Engelse taal op de VU	34
5.3.1	Het gebruik van het Engels in de organisatie	34
5.3.2	Taalvaardigheid van docenten en ondersteunend personeel.....	35
5.3.3	Engels als toelatingseis voor studenten	35
5.4	Werven van internationale studenten	37
5.4.1	Werving van internationale studenten	37
5.5	Selectie en toelating internationale studenten.....	39
5.5.1	Diplomawaardering en toelating	40
5.5.2	Selectiviteit	41
5.5.3	Voorwaardelijke toelating, uitzonderingen, voorbereidend jaar, matching, deficiënties	42
5.5.4	Application fee	42
5.6	Studiebegeleiding en dienstverlening aan internationale studenten	42
5.6.1	Aanbod voor internationale studenten	42
5.6.2	Diensten aan internationale studenten.....	43
5.6.3	Studievoortgang.....	43
5.7	Internationale ervaring opdoen tijdens studie.....	44
5.7.1	Uitgangspunten uitgaande mobiliteit (uitwisselingsprogramma).....	44
5.7.2	Uitgangspunten inkomende mobiliteit (uitwisselingsprogramma).....	45
5.7.3	Gevolgde vakken in het buitenland	45
5.8	Beursprogramma's voor studenten.....	45
5.8.1	Interne beursprogramma's.....	46
5.9	Internationale staf	48
5.10	Samenwerken met buitenlandse partners	49
5.10.1	Strategisch netwerk Aurora	49
5.10.2	Institutionele partners	50

5.10.3	Focuslanden en strategische allianties	50
5.10.4	Uitwisselingspartners	51
5.11	Ontvangen van buitenlandse delegaties	52
5.12	Wat te doen in geval van crisissituaties in het buitenland.....	52
6	Bijlagen.....	53
	Bijlage 1: VU International Office	53

DOEL VAN HET HOOFDSTUK INTERNATIONALISERING

In het Handboek Onderwijskwaliteit is het vastgestelde beleid op het terrein van onderwijs en onderwijskwaliteitszorg terug te vinden. Onder andere opleidingsdirecteuren, -coördinatoren en docenten lezen in het hoofdstuk Internationalisering wat het VU-beleid is ten aanzien van internationalisering van het onderwijs en vinden hier een aantal voorbeelden vanuit de praktijk. Collega's van faculteiten en diensten hebben na het lezen van dit hoofdstuk een beter idee hoe zij de instellingsbrede doelstellingen kunnen vertalen naar eigen ambities, beleid en activiteiten, en welke ondersteuning het VU International Office daarbij biedt. Zaken aangaande internationale stages komen niet in dit hoofdstuk aan de orde, maar in het Hoofdstuk Stage en Thesis.

VU INTERNATIONAL OFFICE

Het VU International Office is verantwoordelijk voor dit Hoofdstuk van het Handboek. Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met de afdeling Policy and Business Development van het VU International Office, via telefoonnummer 020-5989097.

DEFINITIE VAN INTERNATIONALISERING

Ondanks dat er meerdere definities en interpretaties van het concept 'internationalisering' mogelijk zijn, gebruikt de VU de volgende brede definitie van 'internationalisering'¹:

“Comprehensive internationalisation is a commitment, confirmed through action to infuse international and comparative perspectives throughout the teaching, research, and service missions of higher education.

It shapes institutional ethos and values and touches the entire higher education enterprise. It is essential that it be embraced by institutional leadership, governance, faculty, students, and all academic service and support units. It is an institutional imperative, not just a desirable possibility.

Comprehensive internationalization not only impacts all of campus life but the institution's external frames of reference, partnerships, and relations. The global reconfiguration of economies, systems of trade, research, and communication, and the impact of global forces on local life, dramatically expand the need for comprehensive internationalization and the motivations and purposes driving it.”

1 INTRODUCTIE

Er is een toenemende vraag vanuit de arbeidsmarkt naar hoger opgeleiden met internationale en interculturele competenties en internationale studie- of werkervaring. Om onze studenten goed voor te bereiden op hun toekomstige loopbaan – in Nederland of in het buitenland – besteedt de VU veel aandacht aan internationalisering van het onderwijs.

Internationaliseren, dat doet de VU op verschillende manieren. Zo vindt het onderwijs op zowel bachelor- als op masterniveau plaats in een zogenaamde *mixed classroom* en worden talentvolle studenten in het buitenland geworven voor deze internationale, Engelstalige opleidingen. Het curriculum biedt idealiter een internationaal en intercultureel perspectief, en de aanwezigheid van zowel Nederlandse als buitenlandse studenten zorgt ervoor dat studenten leren omgaan en samenwerken met studenten uit andere landen en culturen. De VU stimuleert bachelorstudenten om een semester binnen hun studie naar het buitenland te gaan. Hiertoe worden partnerinstellingen geselecteerd die met hun curricula en voorzieningen aansluiten op de wensen en behoeften van onze studenten en van faculteiten. Andere vormen van internationale programma's, zoals *summer schools* en *short term programma's*, verbreden het aanbod aan internationale mogelijkheden voor bachelor- én masterstudenten.

Bij de VU is iedereen betrokken bij een of meerdere aspecten van internationalisering: het bestuur en de medezeggenschap, collega's bij faculteiten en diensten, (buitenlandse) partners in onderzoek en onderwijs en uiteraard de studenten. Dit onderdeel van het Handboek Onderwijskwaliteit gaat over hoe de VU vormgeeft aan internationalisering van het onderwijs.

In [Hoofdstuk 1 Introductie](#) wordt in paragraaf 1.1 allereerst uiteengezet welke strategie- en beleidsdocumenten van de VU het kader geven betreffende internationalisering. Vervolgens wordt in [Hoofdstuk 2 Internationalisering in de organisatie](#) beschreven hoe 'internationalisering' organisatorisch is ingebed binnen de VU. In [Hoofdstuk 3 Kwaliteitszorg internationalisering van onderwijs en opleidingen](#) wordt duidelijk welke aspecten van internationalisering gemonitord en geëvalueerd worden. Bovendien wordt hier uitgelegd hoe opleidingen hun internationaliseringsinspanningen kunnen onderzoeken en beoordelen door een door de VU opgezette checklist, de VU Checklist Internationaal. Indien gewenst, kunnen opleidingen op basis van deze checklist verder met een aanvraag van het Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering van de NVAO om de kwaliteit van internationalisering van hun opleiding ook door een accreditatieorganisatie erkend te laten worden. In [Hoofdstuk 4 Internationalisering van onderwijs: 3 hoofdthema's](#) wordt ingezoomd op drie hoofdactiviteiten van internationalisering van het onderwijs – de *mixed classroom*; internationale instroom van diplomastudenten; en internationale uitwisseling en andere mobiliteitsprogramma's. In [Hoofdstuk 5 Internationalisering onderwijs: richtlijnen, regels, aanbevelingen](#) wordt vervolgens uitgelegd wat staand beleid is ten aanzien van een aantal relevante onderwerpen, zodat u als lezer inzicht krijgt in hoe internationalisering wordt vormgegeven binnen de VU.

1.1 INSTELLINGSPLAN, INTERNATIONALISERINGSAGENDA, BELEIDSKADER INTERNATIONALISERING

‘Internationalisering’ komt terug in verschillende strategie- en beleidsdocumenten van de VU. Om te beginnen staan de ambities van de VU – ook die ten aanzien van internationalisering - in het [VU Instellingsplan 2015-2020](#) (IP). De drie speerpunten uit het IP – naast Internationalisering zijn dat Talent en Diversiteit – worden behandeld en uitgewerkt in de [Onderwijsvisie](#) en de [Geconcretiseerde Onderwijsvisie](#). De [Internationaliseringsagenda](#) beschrijft de doelstellingen en de subdoelen uit het IP, met daarbij de beoogde resultaten, de actiepunten, de verantwoordelijke stakeholders en het tijdsplan om de ambities op het gebied van internationalisering te realiseren. Deze agenda heeft uiteraard ook een link met de [Onderwijsagenda](#).

Doelstellingen uit het Instellingsplan

1. Wij creëren een internationale omgeving.
2. Wij vergroten de internationale mobiliteit van studenten en medewerkers.
3. Wij versterken het internationale profiel van de VU.
4. Wij richten ons op samenwerking binnen het Aurora netwerk.

Het bestaande internationaliseringsbeleid is beschreven in het [Beleidskader Internationalisering](#). Dit kader beslaat onze kernactiviteiten Onderwijs, Onderzoek en Services, en Internationale Samenwerking. In dit kader zijn de volgende beleidsuitgangspunten benoemd:

- De drie kernwaarden van de VU – verantwoordelijk, open, en persoonlijk – vormen de basis van hoe de VU vorm wilt geven aan internationalisering.
- De VU ziet internationalisering als een dynamisch proces gericht op het verhogen van de kwaliteit van onze kernactiviteiten.
- Bij de VU staat internationalisering nooit op zichzelf: Talent, Diversiteit en Internationalisering, de drie speerpunten uit het lopende Instellingsplan, zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en krijgen vorm in de *mixed classroom*.
- Internationalisering betekent aandacht voor een inclusieve VU werk- en leeromgeving.
- Bij de implementatie van het beleid voor internationalisering zijn studenten, academische staf en medewerkers uit de hele universiteit betrokken.

2 INTERNATIONALISERING IN DE ORGANISATIE

Internationalisering heeft uiteraard impact op onze organisatie. De toename van het aantal buitenlandse studenten en medewerkers betekent bijvoorbeeld dat de dienstverlening op de campus in toenemende mate ook op deze internationale populatie gericht is. Zo is er meer Engelstalige communicatie op de campus, zijn de openingstijden van de bibliotheek verruimd, het aanbod in de catering verbreed en veel aandacht voor passende huisvesting voor deze doelgroepen. Ook worden docenten en overige medewerkers steeds beter ondersteund bij het omgaan met buitenlandse studenten en collega’s middels gerichte trainingen en gezamenlijke activiteiten. In 2013 is de organisatie zo ingericht dat met een

bundeling van expertise en kennis in het [VU International Office](#), deze ontwikkelingen binnen faculteiten en diensten slagvaardig kunnen worden ondersteund.

Bij de VU is iedereen betrokken bij (de gevolgen van) internationalisering: het bestuur en de medezeggenschap, collega's bij faculteiten en diensten, de onafhankelijke ombudsman, onderzoeks- en onderwijsaanwerkingspartners en studenten. Hieronder wordt een aantal hoofdverantwoordelijken beschreven.

2.1 BESTUUR VAN DE UNIVERSITEIT EN MEDEZEGGENSCHAP

De eindverantwoordelijkheid voor de portefeuille Internationalisering is bij een of meerdere leden van het [College van Bestuur](#) en bij de Dean of Internationalisation belegd. In een maandelijks strategisch overleg spreken de portefeuillehouders met de Directeur VU International Office en de Directeur van de Dienst Student- en Onderwijszaken. Binnen de [Gezamenlijke Vergadering](#) (de Ondernemingsraad en de Studentenraad) houdt de Commissie Internationalisering zich bezig met het dossier Internationalisering; de GV overlegt hierover met het College van Bestuur.

2.2 VU INTERNATIONAL OFFICE

Alle ondersteunende activiteiten op het gebied van internationalisering zijn gebundeld in het [VU International Office](#) (zie Bijlage 1 voor meer informatie). Het VU International Office is ondergebracht bij de Dienst Student- en Onderwijszaken (SOZ) en wordt aangestuurd door een directeur. Naast de rapportagelijijn naar de directeur SOZ heeft het VU International Office een rechtstreekse rapportagelijijn naar het CvB. Onder andere het Beleidskader Internationalisering, het Instellingsplan en de Onderwijsvisie, als ook externe ontwikkelingen zijn leidend voor de activiteiten van het VU International Office.

Het VU International Office bestaat uit drie units (*Mobility, Centre for International Cooperation (CIS)*, en *Policy and Business Development*) en wordt ondersteund door medewerkers secretariaat, administratie en financiën. Naast input voor het Jaarplan van de afdeling SOZ, stellen de verschillende units binnen het VU International Office eigen jaarplannen en –verslagen op, welke uiteraard waar nodig worden afgestemd met de betreffende faculteiten en diensten.

2.2.1 UNIT MOBILITY

De unit Mobility bestaat uit vier teams: 1) Degree Mobility, 2) Student Exchange, 3) Study Abroad in Amsterdam, en 4) International Services. Deze unit organiseert en ondersteunt alle vormen van internationale mobiliteit, waaronder inkomende mobiliteit van internationale studenten die hier een volledige bachelor-, master- of PhD-opleiding komen volgen (Degree Mobility team), inkomende en uitgaande mobiliteit van studenten en staf die meedoen aan een uitwisselings- of short term programma (Student Exchange team), en inkomende mobiliteit van studenten die meedoen aan de VU Amsterdam Summer School of het VU Semester in Amsterdam programma (Study Abroad in Amsterdam team). Voor

al deze doelgroepen is het International Services team verantwoordelijk voor de dienstverlening op het gebied van onder andere huisvesting en immigratie (alleen inkomende studenten en gasten) en beurzen. Een aantal diensten wordt ook ten behoeve van internationale medewerkers geboden.

2.2.2 UNIT CENTRE FOR INTERNATIONAL COOPERATION

Het Centre for International Cooperation (ook bekend als CIS, Centrum voor Internationale Samenwerking) acquireert, coördineert en voert samen met facultaire onderzoeksgroepen extern gefinancierde samenwerkingsprojecten uit die bijdragen aan capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden en opkomende economieën, en die aansluiten bij de profilerings thema's in het Instellingsplan. Het CIS beschikt over eigen unieke projectmanagement expertise om dit soort – meestal complexe – internationale samenwerkingsprojecten te beheren.

2.2.3 UNIT POLICY AND BUSINESS DEVELOPMENT

De unit Policy and Business Development ondersteunt de implementatie van de internationaliseringsambities van de VU en richt zich op het verbeteren en vernieuwen van processen. Dit gebeurt via projecten, van waaruit ook internationale trends en kansen worden vertaald naar instellingsbeleid op het gebied van internationalisering. Binnen deze unit valt ook de verantwoordelijkheid voor internationale marketing & communicatie en werving van studenten.

2.3 FACULTEITEN

Faculteiten zijn actief betrokken in de realisatie van de internationaliseringsdoelstellingen van de VU. Het bestuur is verantwoordelijk voor het facultaire internationaliseringsbeleid, specifiek op het gebied van curriculum internationalisering of werving en instroom van buitenlandse studenten. Zij hebben daarvoor hun eigen ambities beschreven in facultaire jaarplannen, en maken hierover afspraken met het CvB in bestuurlijke overleggen. Het VU International Office ondersteunt faculteiten, opleidingen en docenten bij het behalen van die institutionele en facultaire doelstellingen. Ook is er jaarlijks overleg tussen het VU International Office en het faculteitsbestuur om de jaarplannen op elkaar af te stemmen. Het faculteitsbestuur toetst of de meetbare aspecten van internationalisering voldoen aan het beleid en de vastgestelde streefcijfers. Via Onderwijsjaarverslagen wordt teruggekoppeld in hoeverre de doelstellingen zijn behaald.

2.4 DIENSTEN

Ook de Diensten zijn betrokken bij de realisatie van de internationaliseringsdoelstellingen, en hebben jaarplannen waarin internationalisering terug kan komen. Naast de Dienst SOZ (waaronder het VU International Office valt) zijn dat onder andere de Diensten Bestuurszaken, Communicatie en Marketing (inclusief Alumnirelaties), HRM, Arbo & Milieu, Informatietechnologie, de Facilitaire Campus Organisatie en de Universiteitsbibliotheek. Het VU International Office werkt samen met deze Diensten en ondersteunt hen waar mogelijk bij de realisatie van hun ambities. Ten behoeve van de kwaliteitszorg

worden door verschillende Diensten ook systematisch gegevens bijgehouden. Zo worden gegevens over internationale studenten door SOZ beheerd in het studentinformatiesysteem SAP/SLM, en gegevens over prospectieve (internationale) studenten in Selligent, het CRM systeem van C&M.

2.5 AURORA

De VU heeft in 2016 samen met acht Europese onderzoeksintensieve universiteiten het [strategische netwerk Aurora](#) opgericht. De Universit  Grenoble Alpes (Frankrijk), de University of Aberdeen (Schotland), de Universiteit Antwerpen (België), de University of Bergen (Noorwegen), de University of Duisburg-Essen (Duitsland), de University of East Anglia (Engeland), de University of Gothenburg (Zweden) en de University of Iceland (IJsland) streven net als de VU naar een universitaire gemeenschap waarin diversiteit en inclusiviteit een belangrijke rol spelen. Zij nemen allen een excellente positie in op het gebied van onderzoek (in wereldwijde top 250) en hebben kwaliteit van het onderwijs hoog in het vaandel staan. Voor de VU-gemeenschap biedt het netwerk onder andere de mogelijkheid voor gezamenlijk onderwijs, onderzoeksamenwerking en consortiumvorming, gezamenlijke subsidieaanvragen, en voor het delen van good practices. Binnen het netwerk zijn verschillende thematische werkgroepen actief, waaronder Diversiteit en Betrokkenheid, Maatschappelijke relevantie en Research impact, Initiatieven van studenten; Innovatie in onderwijs; Human Life en Health; De digitale wereld; Internationalisering; en Duurzaamheid, Energie en Klimaat.

Collega's met interesse in Aurora in het algemeen, of in samenwerking op een van deze gebieden met een of meerdere Aurora leden in het bijzonder, nemen [contact](#) op met het VU International Office (Unit Policy and Business Development), waar het local office van Aurora is ondergebracht. Het e-mailadres van Aurora bij de VU is aurora@vu.nl.

2.6 OMBUDSMAN

De VU heeft  en adres, waar alle VU studenten en medewerkers, dus ook internationale studenten en medewerkers, met klachten, bezwaar- en beroepschriften terecht kunnen: het 'Geschillenloket'. Hier biedt de [Ombudsman](#) van de VU een toegankelijke en veilige plek om een klacht te bespreken, en samen te bepalen of, en welke stappen gezet gaan worden.

3 KWALITEITZORG INTERNATIONALISERING VAN ONDERWIJS EN OPLEIDINGEN

In de volgende paragraaf wordt eerst benoemd welke onderdelen binnen de kwaliteitszorgcyclus aangaande internationalisering worden gemonitord en geëvalueerd. Vervolgens wordt het Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering van de NVAO geintroduceerd. Op basis van het beoordelingskader van dit kenmerk is een *VU Checklist Internationaal* ontwikkeld waarnaast opleidingen hun (internationale) programma kunnen leggen – op deze manier kunnen zij zelf beoordelen hoe kwalitatief en sterk de

internationale en interculturele dimensie in het programma aanwezig is, en eventueel actie ondernemen ter verbetering hiervan.

3.1 KWALITEITZORGCYCLUS

Door de onderdelen uit de Internationaliseringsagenda te monitoren en halfjaarlijks te evalueren, ziet de VU toe op de mate waarin het vastgestelde internationaliseringsbeleid goed ten uitvoer wordt gebracht. Daarnaast worden onder andere de volgende metingen in het kader van de kwaliteitszorgcyclus verricht:

- het voldoen aan eisen die gesteld worden aan de beheersing van het Engels door docenten en ondersteunend personeel;
- tevredenheid van studenten over de beheersing van het Engels onder docenten, op basis van studentevaluaties van de afdeling Onderwijs en Kwaliteitszorg van SOZ;
- tevredenheid van studenten over de mogelijkheden die zij krijgen om een internationale ervaring op te doen, op basis van de uitkomsten van de bachelorvragenlijst en de Nationale Studenten Enquête;
- tevredenheid van internationale uitwisselingsstudenten over hun studieperiode aan de VU;
- tevredenheid van internationale studenten aan de VU, door middel van de tweejaarlijkse International Student Barometer enquête die wordt uitgezet door het VU International Office;
- redenen van afhakers en no-show studenten (wordt onderzocht door afhakers en no-show studenten te bevragen over tevredenheid over instroomproces e.d. middels een *decliners enquête*);
- zelfonderzoek door de checklist t.b.v. het Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering van de NVAO (die eventueel kan leiden tot accreditatie).

De volgende nieuwe metingen staan op de planning voor de komende jaren:

- instroom, doorstroom en studierendement van internationale studenten in de opleiding;
- vergelijking van studieprestaties van internationale studenten in vergelijking met studenten met een Nederlandse vooropleiding in de opleiding;
- systematisch bijhouden van profielschetsen van buitenlandse partneruniversiteiten, instituten en onderzoeksorganisaties, op basis van studentenervaringen, onderzoeks- en onderwijsrankings.

3.2 NVAO BIJZONDER KWALITEITSKENMERK INTERNATIONALISERING

De NVAO beoordeelt de interne kwaliteitszorg en de kwaliteit van opleidingen van universiteiten en hogescholen. Nederlandse hoger onderwijsinstellingen kunnen bij de NVAO een *bijzonder kwaliteitskenmerk* aanvragen voor onder andere 'internationalisering'. Dit kan zowel op instellings- als programmaniveau. Het kenmerk kan worden aangevraagd bij de [instellingstoets kwaliteitszorg](#), de [opleidingsbeoordeling](#) of op een ander moment (de termijn voor het bijzonder kenmerk loopt dan tot het einde van de accreditatietermijn van de desbetreffende opleiding/instelling).

Opleidingen kunnen hun inzet op het gebied van internationalisering dus laten erkennen door middel van dit [Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering](#). De NVAO hanteert hier sinds 2016 het

beoordelingskader van de European Consortium for Accreditation in Higher Education (ECA) voor. Dit kader staat beschreven in de [ECA Frameworks for the Assessment of Quality in Internationalisation](#). Na een positief NVAO besluit over toekenning van het Bijzonder Kenmerk Internationalisering kan tevens het Europese [Certificate for Quality in Internationalisation](#) bij ECA worden aangevraagd.

Voor meer informatie over het proces van aanvragen van deze accreditatie kan contact worden opgenomen met de afdeling SOZ/Onderwijsbeleid, Kwaliteitszorg en Procesregie; het VU International Office (Unit Policy and Business Development) denkt tevens graag met u mee.

In de volgende paragraaf wordt de VU Checklist Internationaal geïntroduceerd en beschreven. Deze is gebaseerd op de standaarden en criteria uit het beoordelingskader van de ECA.

3.3 INTERNATIONALE EN INTERCULTURELE DIMENSIE OPLEIDING ONDERZOEKEN OF BEOORDELEN?

De VU kent momenteel zo'n 66 Engelstalige master- en 17 Engelstalige bacheloropleidingen of afstudeerrichtingen, en het aantal (bachelor)opleidingen en afstudeerrichtingen in het Engels zal verder worden uitgebreid. Om een opleiding behulpzaam te zijn bij het onderzoek naar hoe internationaal het programma daadwerkelijk is, of bij de mogelijke aanvraag van het NVAO Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering /ECA Certificate for Quality in Internationalisation, heeft een team vanuit de VU de standaarden en criteria van het ECA kader uitgewerkt in een uitgebreide 'VU Checklist Internationaal'. Deze checklist kan ook goed gebruikt worden wanneer een nieuwe internationale opleiding wordt opgezet. De checklist laat dan zien waar aan te denken wanneer er een internationale en interculturele dimensie in het programma ingebouwd wordt.

De MSc in Marketing van FEWEB heeft in 2017 meegedaan met een pilot. De checklist bleek voor de opleidingsdirectie enerzijds een steuntje in de rug om te zien wat er allemaal al bereikt was en nu expliciet gemaakt kon worden. Anderzijds bleek het ook een goede spiegel om kritisch te kijken naar resterende verbeterpunten. De collega's bij de MSc Marketing zijn uiteraard van harte bereid hun ervaringen alsmede de door hen ingevulde checklist te delen. Neemt u hiervoor contact op met de betreffende programmadirecteur.

De volgende 5 standaarden en 15 criteria¹ worden hierbij onder de loep genomen:

1. Intended internationalisation	<ul style="list-style-type: none"> • Supported goals • Verifiable objectives • Impact on education
2. International and intercultural learning	<ul style="list-style-type: none"> • Intended learning outcomes • Student assessment • Graduate achievement
3. Teaching and Learning	<ul style="list-style-type: none"> • Curriculum • Teaching methods • Learning environment
4. Staff	<ul style="list-style-type: none"> • Composition • Experience • Services
5. Students	<ul style="list-style-type: none"> • Student group composition • International experience • Services provided to students

De VU Checklist Internationaal geeft concrete voorbeelden hoe de internationale dimensie van een opleiding aangetoond kan worden, en dit alles binnen de VU context. Zo wordt er bekeken hoe internationalisering terug komt in de eindtermen, hoe aandacht wordt besteed aan internationale en interculturele verschillen en waar de studenten internationaal terecht komen of hoe makkelijk een internationale stage kan worden gevolgd. Ook praktische zaken komen aan bod, zoals de toegang van internationale studenten tot opleidingscommissies, activiteiten van studieverenigingen of studieadvies.

Opleidingen die met deze checklist aan de slag willen, hetzij als eerste oriëntatie of als opstap naar een daadwerkelijk kenmerk, vinden deze in paragraaf 3.3.1. (de checklist is in het Engels opgesteld). Er kan ook [contact](#) worden opgenomen met het VU International Office (Unit Policy and Business Development) wanneer men vragen heeft over de checklist of de aanvraag van het Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering.

¹ Aerden, A. (2015). [Frameworks for the assessment of quality in internationalization](#) (ECA Occasional Paper).

3.3.1 DE VU CHECKLIST INTERNATIONAAL

This checklist follows the [template](#) of the self-evaluation report to assess the current level of internationalisation in a degree programme. Please fill out the column 'current situation' what the programme's situation is regarding the criteria of the standards 1 through 5. In the last column are listed possible examples/questions to be addressed.

STANDARD 1 INTENDED INTERNATIONALIZATION			
1	SUPPORTED GOALS	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
A	Shared vision. The internationalisation goals for the programme are documented and these are shared and supported by stakeholders within and outside the programme.	<ul style="list-style-type: none"> • Programme's mission statement: [XXX] • Programme's vision on internationalisation: [XXX] • Stakeholders and their engagement with the programme and its internationalisation goals: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • What is the mission statement of the programme? • Is the programme management's vision on internationalisation in line with its mission statement? • With which stakeholder groups does the programme management maintain relations and discuss its vision on internationalisation (e.g. staff and students in Programme Committee, Student Representation, alumni, advisory board) • Are graduates of the programme prepared for working internationally, as global citizens? • Does the programme integrate an international, intercultural and global dimension into its purpose, function and delivery? • Will students have sufficient international dimension in the programme content to be able to evaluate the impact of culture in communication and teamwork? • Are students able to evaluate the impact that differences in culture, governance, economics and gender have?
1	VERIFIABLE OBJECTIVES	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE

B	Verifiable objectives have been formulated that allow monitoring the achievement of the programme's internationalisation goals.	<ul style="list-style-type: none"> • Verifiable objectives on internationalisation: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • Has the programme management listed the programme's objectives on internationalisation? • Are the objectives an explicit and measurable operationalisation of the internationalisation vision? • Has the programme management performed a benchmark comparison with other programmes in NL and abroad? <p><i>Consider for example:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • All registered students have equal rights and access to the educational resources of the programme. • All core staff members have extensive experience in international projects. Within these projects they fulfil roles varying from scientific researcher to taking on advisory roles in policy and governance. They are a role model for international and intercultural teamwork. • Mixed classroom; students have different backgrounds and project groups are composed to ensure the exchange of different culture aspects. The programme is focused on an international content and research projects. • Students will be asked to compare best practices between internationally different situations, to reflect on differences and similarities of physical, ethical and societal nature. • Every student is offered an opportunity of a relevant international work-based learning experience. • Students will graduate with a relevant international experience.
1	IMPACT ON EDUCATION	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
C	The internationalisation	<ul style="list-style-type: none"> • Course evaluations: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • Which periodical evaluations are in place and form the basis

	goals explicitly include measures that contribute to the overall quality of teaching and learning.	<ul style="list-style-type: none"> • Curriculum evaluations: [XXX] • Thesis evaluations: [XXX] • Advisory Board: [XXX] • Alumni Committee: [XXX] • National Student Survey: [XXX] • NVAO accreditation/peer review: [XXX] • AACSB accreditation progress: [XXX] 	<p>for improvement measures (i.e. internal and external quality assurance system)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Are the international and intercultural features of the programme part of the quality assurance cycle? • Diversity of backgrounds of incoming students requires a didactical concept that does not only accommodate different backgrounds, but also supports students to learn from each other. • The didactical concept is part of the programme’s vision on the teaching and learning environment and includes an integrated, student centred approach aimed at lifelong learning in an international context. • The programme’s internationalisation will be a part of the annual evaluation and improvement plan; the learning outcomes on internationalisation will be included in the standard evaluations and the verifiable objectives will be monitored.
SUMMARY STANDARD 1:			
STANDARD 2: INTERNATIONAL AND INTERCULTURAL LEARNING			
2	INTENDED LEARNING OUTCOMES	CURRENT SITUATION (PLEASE DESCRIBE)	FOR EXAMPLE
A	The intended international and intercultural learning outcomes defined by the programme are a clear reflection of its internationalisation goals.	<ul style="list-style-type: none"> • International learning outcomes: [XXX] • Intercultural learning outcomes: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • Which international learning outcomes has the programme specified? • Which intercultural learning outcomes has the programme specified? • How many learning outcomes address international or intercultural knowledge and skills the students are to achieve?

			<ul style="list-style-type: none"> • Do the intended learning outcomes reflect the internationalisation vision appropriately? • The intended learning outcomes reflect for example that the student: <ul style="list-style-type: none"> - evaluates the impact that differences have, in culture, governance, economics and gender; - reflects on differences and similarities of physical, ethical, economic and societal nature; - works internationally and be able to demonstrate intercultural communicative competence within diverse settings; - has professional skills and knowledge of ethical values needed for working in international and multicultural teams and environments; - will have a critical knowledge and disciplinary competence relevant to local and global contexts and on issues of professional, political, environmental and social significance. <p><i>International LO examples:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - knowledge about international marketing; - knowledge about relations between companies (in various countries); - able to work in an international business setting; - able to communicate in the English language. <p><i>Intercultural LO examples:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - familiar with cross-cultural consumer research; - able to work in teams with people of different cultural backgrounds;
--	--	--	---

			- able to understand and interpret cultural limitations and restrictions.
--	--	--	---

2	STUDENT ASSESSMENT	CURRENT SITUATION (PLEASE DESCRIBE)	FOR EXAMPLE
B	The methods used for the assessment of students are suitable for measuring the achievement of the intended international and intercultural learning outcomes.	<ul style="list-style-type: none"> • Methods of assessment used for (mostly knowledge-oriented?) international learning outcomes): [XXX] • Methods of assessment used for (mostly skills/attitude-related?) intercultural learning goals: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • What methods to assess the international and intercultural learning goals of the courses has the programme management selected? • The assessment instruments programme are in line with the learning objectives of the programme and the individual course units. • The programme should offer a range of different instruments to test both knowledge and skills. • The programme assumes international teaching standards in grading and examination. • Peer reflection can be used to gain intercultural knowledge.
2	GRADUATE ACHIEVEMENT	CURRENT SITUATION (PLEASE DESCRIBE)	FOR EXAMPLE
C	The achievement of the intended international and intercultural learning outcomes by the programme's graduates can be demonstrated.	<ul style="list-style-type: none"> • Measurable achievements: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • When are the international and intercultural learning outcomes achieved (e.g. xx% accepted onto Research Master/PhD programmes, if majority of the graduates entering the labour market secure an international job,...) • What sources are data gathered from? (e.g. Alumni LinkedIn group, comprehensive survey among alumni, recording their careers and the extent to which the international and intercultural learning goals have been attained by them) • This can be for example demonstrated in a matrix/table in which

			<p>the Intended Learning Outcomes are covered in each of the modules of the programme.</p> <ul style="list-style-type: none"> • This ensures a comprehensive and coherent overview of how students will be able to reach the final qualification during their study. • A student who successfully completes the programme will meet all the intended learning outcomes, including the international and intercultural learning outcomes.
SUMMARY STANDARD 2:			
STANDARD 3 TEACHING AND LEARNING			
3	CURRICULUM	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
A	The content and structure of the curriculum provide the necessary means for achieving the intended international and intercultural learning outcomes.	<ul style="list-style-type: none"> • Intended (international and intercultural) learning outcomes matrix of programme components: [XXX] • International student mobility: [XXX] • International/intercultural components in research work: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • Has the programme management made a distinction between courses with international learning goals, courses with intercultural learning goals and courses which address both? • Is there an opportunity for students to spend a substantial part of the programme abroad, either in an international internship or in an international exchange programme (and how are academic/personal benefits reported/assessed by student and/or host company/institution?) • Is an international or intercultural component required in the theses the students have to write? • The didactical concept is part of the vision on the teaching and learning environment and includes an integrated, student centred approach in an international context • A student who successfully completes the programme will meet all the intended learning outcomes, including the international

			and intercultural learning outcomes
3	TEACHING METHODS	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
B	The teaching methods are suitable for achieving the intended international and intercultural learning outcomes.	<ul style="list-style-type: none"> Teaching methods for each of the courses with an international or intercultural focus: [XXX] Student interaction (international or intercultural exchanges): [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> Has the programme management listed the teaching methods to be applied for each of the courses with an international or intercultural focus? Do the methods lend themselves easily to intense international or intercultural exchanges among the students? Do students have opportunity to meet and discuss international subjects and to learn how to handle intercultural situations? What about the group formation for assignments? Are innovative teaching methods incorporated? Student-centred teaching Students in an mixed classroom need sufficient feedback and time for adjusting assignment work Teaching in a mixed classroom
3	LEARNING ENVIRONMENT	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
C	The learning environment is suitable for achieving the intended international and intercultural learning outcomes.	<ul style="list-style-type: none"> International/diverse student team work: [XXX] Composition of teaching staff: [XXX] Mentor programme (at programme level): [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> Are students confronted with the intercultural dimensions of working together with students from a different background, and if so, how? Is the teaching staff internationally composed? Is there a mentor programme, with mentor groups having an international composition of students, contributing to the international and intercultural character of the programme? The learning environment refers to the entire range of conditions and activities which determine the learning process. It consists of an enabling context, adequate resources, and a set

			<p>of tools.</p> <ul style="list-style-type: none"> • It is the sum of the internal and external circumstances and influences affecting the learning process.
SUMMARY STANDARD 3:			

STANDARD 4: STAFF			
4	COMPOSITION	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
A	The composition of the staff (in quality and quantity) facilitates the achievement of the intended international and intercultural learning outcomes.	<ul style="list-style-type: none"> Recruitment policy of teaching staff: [XXX] Relevant characteristics of staff: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> Does the programme management aim to have a teaching staff composed of different nationalities? (how many different nationalities, percentage against teaching Dutch staff)? Do they have relevant academic and/or professional knowledge and skills? E.g. do/are staff members: <ul style="list-style-type: none"> like to teach in an international programme? have a feeling for teaching internationally diverse student groups? open to teaching groups of students with different cultural backgrounds? have a good command of the English language? The quality of the staff can be described using: <ul style="list-style-type: none"> the highest level of education of the teaching staff, the teacher qualification (UTQ) international experience in research and diversity in background (reflected in number of non-Dutch nationals) gender diversity (reflected as number of female staff) experience with student centred teaching The quantity of the staff can be described using: <ul style="list-style-type: none"> the staff-to-student ratio The programme facilitates community building among students and between staff and students.

4	EXPERIENCE	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
B	Staff members have sufficient international experience, intercultural competences and language skills to further develop the programmes internationalisation.	<ul style="list-style-type: none"> • CV's of core teaching team: [XXX] • Relevant characteristics of BKO/SKO: [XXX] • English proficiency requirements / evaluation: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • Core teachers and subject specific contributors are listed with their most recent international experiences; (short) curricula vitae of the intended core teachers and expert team members. • These experiences include intercultural competences and language skills • The staff on the curriculum development team has experience with student centred teaching (in a mixed classroom) • The staff has didactic and or research competences in an international context. • The staff has competences connected with the international labour market and working environment of the professional field. • The staff has competences connected with the personal academic discipline in an international context. • Does the Dutch Basic Teaching Qualification include e.g. intercultural communication? • Do lecturers have a good command of the English language (according to e.g. student evaluations)?
4	SERVICES	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
C	The services provided the staff are consistent with the staff composition and facilitate international experiences, intercultural competences and language	<ul style="list-style-type: none"> • Services by programme management: [XXX] • Services by VU International Office: [XXX] • Services by HRM: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • Does the programme management provide services to the staff? • Do lecturers and programme management discuss the teaching in the intercultural classroom regularly? • Career development (HRM) • Training programmes (Learning Academy) • Professional language support (VU-Taalcentrum)

	skills.	<ul style="list-style-type: none"> • Services by VU Learning Academy: [XXX] • Services by VU-Taalcentrum: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • Teaching qualification • Facilities • Staff exchange • VU international staff network • International Classroom Knowledge Series
SUMMARY STANDARD 4:			
STANDARD 5: STUDENTS			
5	STUDENT GROUP COMPOSITION	CURRENT SITUATION (<i>PLEASE DESCRIBE</i>)	FOR EXAMPLE
A	The composition of the student group (national and cultural backgrounds) is in line with the programme's internationalisation goals.	<ul style="list-style-type: none"> • Recruitment, selection, admission procedures: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • Does the programme have the right to select the students upon admission (and based on which criteria)? • Does the programme management maintain a balance in the composition of the student group entering the programme? (are there any underrepresented nationalities/countries?) • The programme is aiming for a diversity in scientific and cultural backgrounds in the incoming student group. • A diversity in backgrounds will provide a stimulating multicultural and international learning environment. • The programme facilitates community building among students and between staff and students. • Facilitating interaction and community building through formal and informal/voluntary activities (e.g. 'out of class activities' like trips and excursions can increase group identification) • Tools for reaching a diverse composition are f.e. communication efforts toward enrolment and the availability of scholarships.

5	INTERNATIONAL EXPERIENCE	CURRENT SITUATION (PLEASE DESCRIBE)	FOR EXAMPLE
B	The internationalisation experience gained by students is adequate and corresponds to the programme's internationalisation goals.	<ul style="list-style-type: none"> • Courses with international focus: [XXX] • International internships: [XXX] • International exchange programme: [XXX] • Student involvement in programme management/organisation: [XXX] 	<ul style="list-style-type: none"> • International subjects taught in class? • International internships? • International exchange programme? • Can students become member of programme committees/ student representative bodies? (Studenten zijn lid van OLC?)
5	SERVICES PROVIDED TO STUDENTS	CURRENT SITUATION (PLEASE DESCRIBE)	FOR EXAMPLE
C	The services provided to the students effectively support the programme's internationalisation goals and correspond to the composition of the student group.		<ul style="list-style-type: none"> • information provision • digital learning environment • computer and study facilities • library • counselling • study guidance • assistance with accommodation / visa application • career support • language training • extra-curricular activities of an international or intercultural nature (e.g. study trips, summer schools, or case competitions abroad) • diploma supplement on which the international and intercultural features of the programme have been listed
SUMMARY STANDARD 5:			

4 INTERNATIONALISERING ONDERWIJS: DRIE HOOFDTHEMA'S

Internationalisering van het onderwijs is onder andere zichtbaar in de collegezaal waar Nederlandse en internationale studenten en docenten samenkomen, veelal binnen internationale (Engelstalige) opleidingen maar ook bij Engelstalige vakken of minoren binnen verder Nederlandstalige opleidingen. De instroom van internationale studenten die hier een bachelor- of masterdiploma willen behalen, de uitwisseling van VU studenten en studenten van buitenlandse partneruniversiteiten binnen de uitwisselingsprogramma's, maar ook de honderden studenten die jaarlijks naar onze VU Amsterdam Summer School en VU Semester in Amsterdam programma's komen, zorgen hier voor.

In dit hoofdstuk worden deze voor het onderwijs aan de VU belangrijke hoofdthema's geïntroduceerd:

1. Mixed classroom ([paragraaf 4.1](#))
2. Internationale instroom diplomastudenten ([paragraaf 4.2](#))
3. Internationale uitwisseling en andere mobiliteitsprogramma's ([paragraaf 4.3](#))

4.1 MIXED CLASSROOM

Veel van de opleidingen of tracks, minoren, of losse vakken worden in het Engels gegeven en trekken daardoor internationale studenten en docenten aan. Zij brengen verschillende linguïstische, culturele en academische achtergronden met zich mee. Hierdoor ontstaat een diverse onderwijs- en leeromgeving waarin studenten internationale en interculturele vaardigheden op kunnen opdoen, en zij voorbereid worden op het werken in een internationaal georiënteerde samenleving en multiculturele context. Het Mixed Classroom Model van de VU streeft inclusief onderwijs na en brengt de speerpunten Internationalisering, Diversiteit en Talent samen. Het betreft een leeromgeving waar ruimte en aandacht is voor het benutten van verschillende perspectieven in een veilige omgeving alwaar men zich thuis voelt.

Om deze meerwaarde binnen het onderwijs te kunnen bereiken wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de begeleiding van docenten in het doceren in een dergelijke Mixed Classroom. Het international Office heeft in samenwerking met LearnAcademy! een training voor en door docenten ontwikkeld. Deze training wordt bij de start van nieuwe Engelstalige opleidingen dan wel specialisaties actief aangeboden. Het specifieke doel van de serie trainingen is om door middel van onderwijskundige interventies gedurende het hele onderwijsprogramma optimaal gebruik te maken van a) alle voordelen die de mixed classroom biedt en b) alle studenten, ongeacht hun achtergrond, zich thuis te laten voelen binnen de collegezaal. Hierdoor ontstaat er voor iedereen een veilige en productieve (inter)actieve leeromgeving. De uitgangspunten hierbij zijn *inclusion and equity*: het creëren van gelijke kansen tijdens de studie voor iedereen binnen de opleiding.

Voor meer informatie zie de site van [KnowVU](#) of contacteer Siema Ramdas van Learn!Academy of Wendy Maat van het International Office (Unit Mobility).

Literatuur:

- Shore, L. M., Randel, A. E., Chung, B. G., Dean, M. A., Holcombe Ehrhart, K., & Singh, G. (2011). Inclusion and diversity in work groups: A review and model for future research. *Journal of Management*, 37(4), 1262-1289

Integratie op opleidingsniveau – One Community

Ervaringen van de opleidingen, het International Office en de International Student Barometer laten zien dat de mixed classroom vanaf de eerste dag aandacht vraagt: bepaalde groepen studenten komen niet vanzelfsprekend met elkaar in contact. Zo vormen zich bijvoorbeeld al snel groepen studenten met dezelfde nationaliteit (zij spreken dezelfde taal) of studenten met dezelfde bachelor achtergrond. Hierdoor ontbreekt het *gemeenschapsgevoel binnen de net gestarte opleiding*. Als de integratie niet vanaf de start van de opleiding actief wordt bevorderd, wordt het creëren van een gemeenschap binnen de opleiding onnodig bemoeilijkt. Het is dan ook belangrijk om het concept van de mixed classroom in een zo vroeg mogelijk stadium te adresseren.

Bij de start van een opleiding is het belangrijk dat alle studenten zich (zo snel mogelijk) onderdeel voelen van de gemeenschap (*sense of belonging*). Dit draagt bij aan het studiesucces en kwaliteit van de mixed classroom. Een gemeenschap of *one community* op basis van een gedeelde academische interesse is de veilige basis van waaruit verschillende ideeën en perspectieven met elkaar kunnen worden gedeeld. Het delen van deze perspectieven en ideeën versterkt de kwaliteit van het onderwijs waarbij de voordelen van de mixed classroom worden benut.

IO geeft Engelstalige masteropleidingen advies en begeleiding in het opstarten van acties of activiteiten alvorens of bij de start van de opleiding die integratie en dus de internationale leeromgeving kunnen bevorderen. Hierin wordt vaak samengewerkt met de studievereniging. We maken hierbij gebruik van best practices van opleidingen bij de VU en van ervaringsdeskundigen. De doelstellingen van de activiteiten zijn:

- Creëren van gelijke kansen in toekomstig studiesucces;
- Bevorderen van academisch zelfvertrouwen;
- Community building: binden van studentenpopulatie op basis van academische interesse;
- Creëren van bewustzijn en respect voor “andersdenkenden” en de positieve effecten daarvan.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Wendy Maat van het International Office (Unit Mobility)

Literatuur:

- Fink, L. Dee. (2003), *Designing Significant Learning Experiences II: Shaping the Learning Experience*. In *Creating Significant Learning Experiences* (pp124–177), *Jossey-Bass*
- Ambrose, S. A., Lovett, M., Bridges, M. W., DiPietro, M., & Norman, M. K. (2010). *How learning works: Seven research-based principles for smart teaching*, Ch 6, *Jossey-Bass*

4.2 INTERNATIONALE INSTROOM DIPLOMASTUDENTEN

Om aan één van de vereisten van een international classroom te voldoen, namelijk een internationale en interculturele diversiteit aan studenten (en docenten), wordt ook internationaal geworven voor de bachelor- en masteropleidingen van de VU. Door talentvolle studenten uit het buitenland aan te trekken, streeft de VU naar kwaliteitsverhoging van het onderwijs en een toename van de diversiteit in de opleiding. Ter ondersteuning van de werving van die goede studenten heeft de VU verschillende

beurzenprogramma's beschikbaar, waaronder het VU Fellowship Programme (VUFP) voor masteropleidingen, en wordt er gebruik gemaakt van buitenlandse agenten en vertegenwoordigers die de VU en de buitenlandse markt uitstekend kennen. De eisen om in aanmerking te komen voor een beurs liggen hoger dan de reguliere toelatingseisen. Uiteraard sluiten de opleidingen van de VU aan op de eisen van de nationale en internationale arbeidsmarkt, en worden de eindtermen van opleidingen zo veel mogelijk met toekomstige werkgevers afgestemd. In [Hoofdstuk 5](#) komen deze en gerelateerde onderwerpen meer uitgebreid aan bod.

4.3 INTERNATIONALE UITWISSELING EN ANDERE MOBILITEITSPROGRAMMA'S

Uitwisselingsprogramma's behoren tot een van de kernactiviteiten van internationalisering. Door internationale uitwisselingsprogramma's van een semester en andere (kortdurende) verblijven in het buitenland te stimuleren, geeft de VU studenten de kans om zich ook buiten de bekende omgeving van de VU te ontwikkelen en zogenaamde *21st century skills* op te doen in een globale context. Bovendien zorgen de inkomende uitwisselingsstudenten voor een grotere diversiteit op de campus.

Het VU International Office is verantwoordelijk voor de organisatie van deze programma's en is hiervoor het eerste contactpunt voor studenten, collega's bij partneruniversiteiten en voor collega's binnen de VU. Het VU International Office werkt onder andere samen met opleidingsdirecteuren, docenten, facultaire examencommissies en studieadviseurs.

Naast de reguliere uitwisselingsprogramma's, waar de VU voor elke uitgaande student een inkomende student van een buitenlandse partneruniversiteit retour ontvangt, zijn er andere vormen van internationale mobiliteitsprogramma's waar de VU actief in is. Stages in het buitenland, zomeronderwijs tijdens *summer schools* bij buitenlandse universiteiten, door docenten begeleidde programma's waarbij studenten van de VU een gedeelte van hun vak in het buitenland volgen (*short term mobility*), en voor inkomende studenten, de VU Amsterdam Summer School, de VU Graduate Winter School en het VU Semester in Amsterdam programma.

Doelstelling 2020

De VU heeft de ambitie om een toenemend aantal studenten een deel van hun studie in het buitenland te laten volgen, met als specifieke doelstelling 25% van de afgestudeerde bachelorstudenten in 2020.

4.3.1 UITWISSELINGSPROGRAMMA

Een uitwisseling wordt ook wel studiepuntmobiliteit genoemd. Hieronder wordt verstaan alle (kortdurende) verblijven in het buitenland welke binnen de context van het studieprogramma vallen en waar studenten (ECTS) credits voor krijgen (maar die niet leiden tot het behalen van een diploma van de bezochte buitenlandse instelling). Binnen het uitwisselingsprogramma is sprake van uitgaande en [inkomende mobiliteit](#); uitgaande studenten zijn VU studenten die door het VU International Office zijn geselecteerd voor een uitwisseling naar een van onze partneruniversiteiten (op basis van door de VU en door onze partneruniversiteiten gestelde criteria), en inkomende studenten zijn geselecteerd

door hun thuisuniversiteit (ook op basis van door de VU en door hen gestelde criteria) voor een uitwisseling naar de VU.

Het volgen van onderwijs bij een [partneruniversiteit](#) in het buitenland is onderdeel van het programma dat de student volgt aan de VU. Facultaire examencommissies bepalen welke vakken goedgekeurd worden binnen dit programma, waarbij wordt gekeken naar niveau en inhoud per vak. Het VU International Office zorgt voor het afsluiten van uitwisselingsovereenkomsten met universiteiten van voldoende academisch niveau, waarbij indien nodig ook advies wordt ingewonnen bij faculteiten. Dit alles vanuit het oogpunt van kwaliteit van de uitwisseling.

4.3.2 ZOMERONDERWIJS (*SUMMER SCHOOLS*)

De wensen van VU studenten met betrekking tot studeren in het buitenland zijn aan verandering onderhevig. Zo is de klassieke uitwisselingsconstructie waarbinnen studenten een semester in het buitenland bij een partneruniversiteit van de VU studeren niet altijd passend. De VU streeft er daarom naar een breder aanbod aan relevante buitenlandervaringen aan te bieden. Zo kan deelname aan een buitenlandse *summer school* een optie zijn. Door dit binnen bestaande uitwisselingsovereenkomsten met partneruniversiteiten in te bedden kunnen uitgaande summer studenten uitgewisseld worden tegen inkomende uitwisselingsstudenten die hier een volledig semester blijven, of tegen inkomende studenten die hier voor de VU Amsterdam Summer School komen. Omdat de VU per summer school student een vergoeding afdraagt aan de betreffende faculteit, zal de VU vanwege de kosten dit soort uitwisselingscontracten alleen met topuniversiteiten aangaan. Studenten zijn vrij in hun keuze van *summer school*; ook buiten de bestaande uitwisselingsovereenkomsten en dus bij andere universiteiten kunnen zij kiezen voor geschikt zomeronderwijs. Indien zij de gevolgde vakken willen inbrengen in hun studieprogramma dan is het aan de facultaire examencommissie om dit op basis van door hen gestelde criteria wel of niet goed te keuren.

4.3.3 SHORT TERM PROGRAMMA'S

Om het aanbod aan relevante buitenlandervaringen voor studenten te verbreden, ontwikkelen faculteiten, ondersteund door het VU International Office, zogenaamde *short term* programma's van 1-4 weken. Dit zijn programma's waarbij (een deel van) een vak in het buitenland wordt gedoceerd, vaak in samenwerking met partners in het betreffende land. In vergelijking met de reguliere semester uitwisseling is *short term mobility* korter durend maar wel intensiever. Alle faculteiten kunnen short term programma's initiëren. Het VU International Office kan hen hierbij op verschillende manieren ondersteunen.

Sinds 2017 organiseert de Medische Faculteit samen met de Universitas Gadjah Mada een International Summer Course Interprofessional Health Care. VU studenten verblijven twee maanden in Yogyakarta, waarbij ze samen met lokale studenten samenwerken en studeren in *community health centers*. Contactpersoon is Marianne van Elteren (VUMC). Een ander vak, genaamd ICT4D, is in 2018 van start gegaan en is een samenwerking met de University of Sarawak in Maleisie. VU studenten werken samen met Maleisische studenten in lokale gemeenschappen om applicaties te ontwikkelen

Zelf ideeën over het organiseren van een kortdurend internationaal programma binnen de opleiding? Neem dan contact op met het VU International Office (Unit CIS; Wendelien Tuyp).

en testen. Een voorbeeld hiervan was een onderwijsapp voor basisschoolleerlingen die hen middels een game Engels leert. Contactpersoon is Anna Bon.

4.3.4 VU AMSTERDAM SUMMER SCHOOL, VU GRADUATE WINTER SCHOOL EN VU SEMESTER IN AMSTERDAM

Al enkele jaren biedt de VU aan internationale studenten die hier kortdurend willen studeren twee programma's waar zij voor dienen te betalen (in tegenstelling tot het uitwisselingsprogramma, waar studenten met gesloten beurzen worden uitgewisseld): de [VU Amsterdam Summer School](#), het [VU Semester in Amsterdam](#) programma en vanaf 2019 de VU Graduate Winter School. Deze programma's worden vanuit het team Study Abroad in Amsterdam binnen het VU International Office geïnitieerd, ontwikkeld en georganiseerd, waarbij faculteiten inhoudelijk verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit en hoeveelheid van het aanbod.

VU Amsterdam Summer School

Binnen de VU Amsterdam Summer School wordt een coherent aanbod aan hoogkwalitatief zomeronderwijs ontwikkeld, dat het profiel van de VU goed reflecteert. Het aanbod kan verschillen naar gelang de doelstelling en doelgroep van iedere faculteit. Een wetenschappelijke programmacommissie bewaakt de kwaliteit van dat aanbod. Het VU International Office denkt actief met faculteiten mee over het te ontwikkelen aanbod, zorgt voor de marketing, ondersteunt faculteiten bij de werving, en fungeert als contact voor internationale partners. Ook verzorgt zij de organisatie van huisvesting, registratie en een sociaal programma, en de financiële administratie. Het aanbod van de VU Amsterdam Summer School wordt op basis van open inschrijving en via geselecteerde partneruniversiteiten aangeboden.

VU Graduate Winter School

Sinds 2019 organiseert de VU de VU Graduate Winter School. De focus ligt hierbij vooral op onderwijs voor Master en PhD studenten en professionals. De Winter School cursussen worden aangeboden in de tweede en derde week van januari. Het VU International Office denkt actief met de Graduate Schools mee over het te ontwikkelen aanbod, zorgt voor de marketing, ondersteunt docenten bij de werving, en fungeert als contact voor internationale partners. Ook verzorgt zij de organisatie van huisvesting, registratie en een sociaal programma, en de financiële administratie. Het aanbod van de VU Graduate Winter School wordt op basis van open inschrijving en via geselecteerde partneruniversiteiten aangeboden.

VU Semester in Amsterdam

Dit betaalde semesterprogramma trekt studenten aan die voor een of twee semesters deelnemen aan het bestaande Engelstalige bachelor- of masteronderwijs. Het programma werkt voor de werving van studenten intensief samen met Amerikaanse providers en internationale agenten. Hiernaast schrijft ruim een kwart van de studenten zich individueel in. Het programma kent een hoog serviceniveau naar de studenten toe en een eigen sociaal programma met facultatieve excursies, waarbij de nadruk ligt op het leren kennen van onderdelen van de Nederlandse cultuur. Faculteiten die hun onderwijs beschikbaar stellen voor Semester studenten, genereren extra inkomsten door een directe afrekening vanuit het VU International Office per studiepunt voor gevolgde vakken.

Het hoofddoel van deze betaalde programma's is om de internationale profilering en reputatie van de VU te vergroten en de inkomstenbronnen voor internationalisering te diversifiëren. Daarnaast zorgen zij ook voor diversiteit op de campus én in de mixed classroom. Zo vindt kruisbestuiving van kennis en vaardigheden plaats over specialistische onderwerpen die studenten niet vinden bij hun eigen universiteit. Dit geldt zowel voor de inkomende internationale studenten als voor de VU studenten die samen met hen onderwijs volgen.

Hoewel dit niet de primaire bedoeling was bij de opzet, zijn de VU Amsterdam Summer School, de VU Graduate Winter School en het Semester in Amsterdam programma instrumenten om nieuwe partnerships aan te gaan met gereputeerde universiteiten die niet direct geïnteresseerd zijn in een uitwisselingsovereenkomst. Doordat studenten van universiteiten waarmee (nog) geen samenwerking bestaat zich inschrijven, kunnen die universiteiten kennismaken met lopende onderzoeksprojecten en het onderwijsaanbod van onze faculteiten. Bovendien kunnen deze programma's bijdragen aan de werving van buitenlandse studenten voor onze internationale opleidingen. De zomercursussen bieden tevens een mogelijkheid om te experimenteren met vormen van *blended learning* zoals *flipping the classroom*, en andere onderwijsmethoden.

Meer weten over deze programma's, of een mogelijke cursus voor een toekomstige editie van de VU Amsterdam Summer School bespreken? Neem dan [contact](#) op met het VU International Office (Unit Mobility; team Study Abroad in Amsterdam).

4.3.5 JOINT PROGRAMMES

Er is in toenemende mate sprake van opleidingen die samenwerken met opleidingen in het buitenland in zogenaamde *joint programmes*. Een voorbeeld hiervan zijn de [Erasmus Mundus Joint Master Degree](#) programma's die zich binnen het Erasmus+ programma van de Europese Unie richten op samenwerking tussen Europese hoger onderwijsinstellingen met landen binnen en buiten de Europese Unie. Deze programma's bestaan uit een gezamenlijk curriculum dat gegeven wordt door samenwerkende instellingen uit tenminste drie Europese landen. Zowel studenten van binnen als buiten de EU kunnen zich aanmelden voor deze programma's.

In het Europese kader '[European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes](#)' staat de volgende definitie van een *joint programme*: "*Joint programmes are understood as an integrated curriculum coordinated and offered jointly by different higher education institutions from countries belonging to the EHEA, and leading to double/multiple degrees or a joint degree*".

Joint programmes kunnen dus tot verschillende wijzen van graadverlening leiden: twee diploma's (*double degree*), meer dan twee diploma's (*multiple degree*), of één gezamenlijk diploma (*joint degree*) zijn mogelijk.

De NVAO kent een apart [protocol voor accreditatie van joint degree programma's](#). Bij joint degrees hanteert de NVAO een protocol dat is gebaseerd op de Nederlandse regelgeving. Er zijn protocollen voor nieuwe en bestaande opleidingen. De Nederlandse wetgeving maakt het mogelijk om een joint degree te verbinden aan zowel een opleiding als aan een afstudeerrichting.

Het Europese kader maakt het mogelijk om op basis van één kwaliteitsbeoordeling accreditatie in alle landen van de EHEA te verkrijgen waar opleidingsaccreditatie verplicht is. Hiermee wordt voorkomen dat joint programmes in meer landen een beoordelingsprocedure (met verschillende panels, site visits, rapporten, etc.) moeten ondergaan. Voorwaarde is dat de organisatie die de beoordeling uitvoert is geregistreerd in het European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) en voor de beoordeling het Europese kader gebruikt.

Buiten de wettelijke bepalingen (zie de WHW, art 7.3c) zijn er geen VU-specifieke regels voor joint programmes op bachelor- en masterniveau, alhoewel er vanzelfsprekend wel rekening gehouden dient te worden met de reguliere accreditatieprocedures zoals deze zijn opgesteld binnen de VU. Ook het [Protocol 'Starten, wijzigen of stoppen van een opleiding of afstudeerrichting aan de VU'](#) dient gevolgd te worden. Voor gezamenlijke promoties is het beleid in het [Promotiereglement van de VU](#) opgenomen (onder andere in Artikel 18 Gezamenlijk Proefschrift).

5 INTERNATIONALISERING ONDERWIJS: RICHTLIJNEN, REGELS, AANBEVELINGEN

Om de kwaliteit van internationalisering van het onderwijs te garanderen, zijn hieronder richtlijnen, regels en aanbevelingen opgenomen, veelal gebaseerd op staand beleid uit het Beleidskader Internationalisering.

5.1 GEDRAGSCODE INTERNATIONALE STUDENT IN HET NEDERLANDS HOGER ONDERWIJS

De VU heeft de Gedragscode Internationale Student in het Nederlands Hoger Onderwijs (hierna: “Gedragscode”) ondertekend. Deze code is een gezamenlijk initiatief van onder andere de Ministeries van OCW en Justitie, de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), en de hoger onderwijsinstellingen en bevat afspraken die de instellingen hebben gemaakt over de omgang met internationale studenten. De code stelt eisen en geeft richting aan een gedeelte van onze internationaliseringsactiviteiten, onder andere op het gebied van informatievoorziening, toelating en inschrijving, studiebegeleiding en dienstverlening. De Gedragscode is te vinden op www.internationalstudy.nl. De VU houdt in al haar activiteiten die internationale studenten betreffen rekening met wat er in de Gedragscode vermeld staat.

5.2 STARTEN EN VERZORGEN VAN ENGELSTALIGE OPLEIDINGEN

De VU kent diverse vormen van internationaal onderwijs, die in het Engels verzorgd worden. Zo is er volledig Engelstalig onderwijs op bachelor-, master- en PhD-niveau, worden in toenemende mate Engelstalige afstudeerrichtingen binnen Nederlandstalige opleidingen aangeboden, evenals Engelstalige minoren (zie Minorenbeleid in het Hoofdstuk Programma) en afzonderlijke vakken, en worden jaarlijks de VU Amsterdam Summer en Winter School georganiseerd. Dit heeft een grote aantrekkingskracht op zowel Nederlandse als buitenlandse studenten en academici. Het zorgt er onder andere voor dat zij de mogelijkheid krijgen om les te geven en te krijgen in een *international/mixed classroom*. Faculteiten streven er naar om tegen 2020 elk minstens 1 internationale, Engelstalige bacheloropleiding aan te bieden.

In paragraaf [3.3 Een opleiding internationaliseren: VU Checklist Internationaal](#) vindt u een handige checklist waarmee kan worden nagegaan hoe een internationale en interculturele dimensie in het

programma kan worden ingebracht. In paragraaf [4.1 International classroom](#) wordt vervolgens verder verwezen naar hoe deze leeromgeving vormgegeven kan worden.

5.2.1 ENKELE UITGANGSPUNTEN ENGELSTALIG ONDERWIJSAANBOD

Dit zijn enkele uitgangspunten binnen de verschillende vormen van Engelstalig onderwijs aan de VU:

- **Pre-master:** een pre-masterprogramma voor een Engelstalige masteropleiding wordt bij voorkeur in het Engels verzorgd, al is dit voor internationale studenten vaak maatwerk. Uit praktisch oogpunt is het daarom niet altijd haalbaar om het volledige pre-masterprogramma in het Engels aan te bieden.
- **Minoren:** de universiteits- en faculteitsminoren worden in het Engels gegeven (tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dat niet te doen) ter bevordering van de internationaliseringsdoelstellingen van de VU (onder andere de instroom van buitenlandse uitwisselingsstudenten en studenten van het Semester in Amsterdam programma) en ter bevordering van de Engelse taalvaardigheid van studenten.
- **VU Honours Programme:** het VU Honours Programme is volledig Engelstalig; zowel departementale als interdepartementale honours cursussen worden in het Engels verzorgd (tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dat niet te doen).
- **VU Amsterdam Summer en Winter School:** het aanbod binnen zowel de VU Amsterdam Summer School als de VU Graduate Winter School is volledig Engelstalig.
- **Exchange/VU Semester in Amsterdam:** faculteiten zorgen ervoor dat zij voldoende aantrekkelijke vakken (ook in de vorm van minoren) in het Engels aanbieden in zowel het eerste als het tweede semester en deze openstellen voor inkomende uitwisselingsstudenten en studenten van het VU Semester in Amsterdam programma.

5.2.2 BEPALEN INSTRUCTIETAAL VAN OPLEIDING

Bij het bepalen van de instructietaal van onze opleidingen houdt de VU rekening met Artikel 7.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: "WHW"), waarin staat dat Nederlandse opleidingen in principe Nederlandstalig dienen te zijn. Indien de specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs dan wel de herkomst van de studenten daartoe noodzaakt, kan een opleiding hiervan afwijken. Met al onze Engelstalige opleidingen gebeurt dat inderdaad. Overeenkomstig de door het CvB vastgestelde [VU Gedragscode Vreemde Talen](#), dienen opleidingen de keuze voor een Engelstalige opleiding te motiveren (zie ook het [Protocol 'Starten, wijzigen of stoppen van een opleiding of afstudeerrichting aan de VU'](#)). Hierbij kunnen de volgende factoren een rol spelen:

- **Inhoudelijk:** het beroepenveld waarop de opleiding studenten voorbereidt heeft een internationaal karakter; de vraagstukken die in het curriculum centraal staan hebben een internationaal karakter.
- **Selectief:** de opleiding wil de beste studenten binnenhalen, en om de instroom ook kwantitatief op peil te houden is het van belang ook internationaal te werven.

- *Strategisch*: de opleiding draagt bij aan de identiteit van de VU in internationaal verband; een Engelstalig traject draagt bij aan het onderscheidend karakter van de opleiding; een dergelijk onderscheidend karakter kan van lokale aard zijn.

5.2.3 STARTEN ENGELSTALIGE OPLEIDING OF AFSTUDEERRICHTING

De te volgen procedures met betrekking tot het starten van nieuwe Engelstalige afstudeerrichtingen, volledige Engelstalige bachelor- of masteropleidingen, en opleidingen waarbij op programma- of afstudeerrichtingniveau wordt samengewerkt met een of meerdere (buitenlandse) instellingen (*joint programmes*) staan beschreven in het [Protocol 'Starten, wijzigen of stoppen van een opleiding of afstudeerrichting aan de VU'](#). Ook komt hierin de procedure aan bod wanneer een bestaande opleiding haar curriculum en opleidingstaal van het Nederlands wil wijzigen naar het Engels, of wanneer de opleiding of afstudeerrichting wordt gestopt.

Aanbeveling

Bij het voornemen tot het starten van een nieuwe internationale opleiding of afstudeerrichting bestaat de mogelijkheid om door het VU International Office een marktonderzoek uit te laten voeren naar de marktpotentie, concurrentiepositie, wervingskansen en instroomverwachting. Het VU International Office biedt ook advies over de naamgeving, begeleidt de inrichting van het communicatieproces en de procedures, en verzorgt mede de internationale marketing en promotie van de nieuwe opleiding of afstudeerrichting. Bovendien kan een nieuwe internationale opleiding of afstudeerrichting de [VU Checklist Internationaal](#) gebruiken om te zien waar een internationale en interculturele dimensie in het programma ingebracht kan worden (of om hiermee voor te bereiden op de aanvraag van het Bijzonder Kwaliteitskenmerk Internationalisering van de NVAO en het gelieerde Certificate for Quality of Internationalisation van de ECA).

Meer weten over de mogelijkheid marktonderzoek te laten verrichten, of over de internationale marketing van opleidingen? Neem dan contact op met het VU International Office (Unit Policy and Business Development) en bespreek dit met de Communicatie en Marketing adviseur.

5.3 DE ENGELSE TAAL OP DE VU

5.3.1 HET GEBRUIK VAN HET ENGELS IN DE ORGANISATIE

Het taalbeleid van de VU (zie ook hoofdstuk 11 van het handboek onderwijskwaliteit) is gericht op inclusie van alle studenten en medewerkers en heeft 'tweetaligheid' (Nederlands en Engels) als uitgangspunt. Dat betekent niet dat alles in twee talen moet of gaat, maar dat er een gemotiveerd keuze wordt gemaakt voor Nederlands of Engels, op het niveau van de afdeling of opleiding. In een gefaseerd proces ontwikkelt de VU zich naar een tweetalige campus, waar Nederlands en Engels als voertalen naast elkaar gebruikt worden. Om iedereen die onderdeel uitmaakt van de academische gemeenschap mee te kunnen laten doen en te laten begrijpen wat er gezegd en geschreven wordt, wordt nu al vaak het Engels (eventueel naast het Nederlands) gebruikt wanneer iemand van de

doelgroep het Nederlands niet beheerst. Dit betekent dat onder andere informatie over onze dienstverlening en nieuwsberichten op de institutionele en facultaire websites tweetalig zijn.

5.3.2 TAALVAARDIGHEID VAN DOCENTEN EN ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Docenten dienen de taal van het vak dat zij geven uiteraard voldoende te beheersen. Zo is Engelse taalvaardigheid een basisvoorwaarde voor docenten die in het Engels doceren. Bij (nieuwe) Engelstalige opleidingen dient de faculteit dan ook te inventariseren of de beoogde docenten een toereikend Engels taalvaardigheidsniveau hebben. Zij dienen actieve en passieve vaardigheden te bezitten op minimaal C1 niveau volgens het Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) en worden hier op getoetst. Wanneer de vereiste score niet wordt behaald, volgt bijscholing.

Er is ontheffing mogelijk voor de taaltoets. Een vrijstelling kan worden aangevraagd wanneer het Engels de moedertaal is, er een studie Engelse taal en cultuur met goed gevolg is afgerond, of wanneer recente resultaten van taaltoetsen overlegd kunnen worden. Vergelijkbare scores voor niveau C1 van het CEFR zijn dan: 623 voor de paper-based TOEFL, 106 voor de internet-based TOEFL, of 263 voor de computer-based TOEFL, of 7.5 van een Academic IELTS. Voor meer en de meest recente informatie hierover richten (toekomstige) medewerkers zich tot de facultaire afdeling HRM of de HRM Servicedesk.

In het algemeen geldt dat er voor het ondersteunend personeel (nog) geen standaard taaleisen zijn vastgesteld wanneer zij in dienst komen bij de VU. Als richtlijn kan worden aangehouden een minimum competentieniveau van B2 volgens het CEFR. Voor meer en de meest recente informatie hierover richten (toekomstige) medewerkers zich tot de facultaire afdeling HRM of de HRM Servicedesk.

5.3.3 ENGELS ALS TOELATINGSEIS VOOR STUDENTEN

Voor alle opleidingen aan de VU gelden toelatingseisen met betrekking tot het vaardigheidsniveau in de taal van instructie. Deze eisen gelden voor alle studenten en worden in het Onderwijs- en Examenreglement (OER) van de betreffende opleidingen gespecificeerd. Zij hebben daarmee voorrang op de eisen zoals gesteld in de Gedragscode (al gelden deze wel als minimumeisen). Voor ons internationale (Engelstalige) onderwijs geldt het volgende:

Engels als toelatingseis voor bachelorstudenten

Voor studenten met een Nederlands vwo-diploma geldt dat er geen verdere eis is betreffende het Engels voor toelating tot Engelstalige bacheloropleidingen. Internationale studenten die geen vwo-diploma hebben, dienen een door de VU goedgekeurde Engelse taaltoets te maken en aan een vooraf bepaald minimumniveau te voldoen. De wettelijke minimum taaleisen zijn vastgelegd in de Gedragscode Internationale Student in het Nederlands Hoger Onderwijs; de VU stelt echter hogere eisen aan het niveau Engels bij toelating. Dit kan per opleiding verschillen en is vastgelegd in het betreffende OER. In afwijking van het gestelde in artikel 4.2 van de Gedragscode kan de VU een internationale student die zijn vooropleiding heeft genoten in het Engels, vrijstellen van de verplichting een taaltest af te leggen. Studenten die hun vooropleiding in Canada, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Australië of Nieuw-Zeeland hebben gevolgd, en studenten die een International Baccalaureate of een European Baccalaureate diploma hebben (van een Engelstalig IB/EB

programma), zijn in ieder geval vrijgesteld van deze toelatingseis. De landelijke commissie die toezicht houdt op naleving van de Gedragscode kan de VU verzoeken een verklaring van Nuffic te overleggen, waarin wordt bevestigd dat de vooropleiding in de Engelse taal is genoten.

Engels als toelatingseis voor masterstudenten

Alle studenten, zowel Nederlandstalig als internationaal, dienen aan te tonen aan de toelatingseisen van de masteropleiding te voldoen. Dit kan door een door de VU goedgekeurde Engelse taaltoets af te leggen voor toelating tot Engelstalige masteropleidingen. De toelatingseisen en voorwaarden voor vrijstellingen kunnen verschillen per opleiding en zijn vastgelegd in het betreffende OER. Voor internationale studenten zijn de wettelijke minimum taaleisen vastgelegd in de Gedragscode Internationale Student in het Nederlands Hoger Onderwijs. De VU stelt echter hogere eisen aan het niveau Engels dan in de Gedragscode is opgenomen. In afwijking van het gestelde in artikel 4.2 van de Gedragscode kan de VU een (internationale) student die zijn vooropleiding heeft genoten in het Engels, vrijstellen van de verplichting een taaltest af te leggen. Studenten die hun vooropleiding in Canada, de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Australië of Nieuw-Zeeland hebben gevolgd zijn in ieder geval vrijgesteld van deze toelatingseis. De landelijke commissie die toezicht houdt op naleving van de Gedragscode kan de VU verzoeken een verklaring van Nuffic te overleggen, waarin wordt bevestigd dat de vooropleiding in de Engelse taal is genoten.

Engels als toelatingseis voor inkomende uitwisselings- en Summer School studenten

In geval van een uitwisselingsprogramma wordt in de overeenkomst tussen de VU en de partnerinstelling een afspraak gemaakt over het minimale niveau Engels van de student. De VU houdt daarbij als richtlijn een minimum van niveau C1 volgens het Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) aan. Dit ligt boven de minimum eis die wordt gesteld aan internationale studenten door de Gedragscode. De VU geeft op verzoek van de landelijke commissie die toezicht houdt op de naleving van de Gedragscode, inzage in de overeenkomst met de andere onderwijsinstelling.

Inkomende uitwisselingsstudenten op bachelorniveau zijn niet verplicht dit te kunnen aantonen; de partnerinstelling zorgt ervoor dat deze studenten voldoen aan het door ons gestelde niveau. Inkomende uitwisselingsstudenten op masterniveau zijn verplicht om dit niveau middels een van de geldende taaltoetsen aan te tonen indien zij bij de VU ook vakken op masterniveau volgen. Geldende taaltoetsen zijn onder andere de Academic IELTS (minimum score 6.5), TOEFL (minimum score paper based test 580; minimum score internet based test 92), Cambridge Certificate in Advanced English (A, B of C), Cambridge Certificate of Proficiency in English (A, B, of C), of de VU test (TOEFL ITP met bovengenoemde TOEFL scores). Vrijstelling wordt verleend aan studenten die niet langer dan twee jaar voor aanvang van de uitwisseling ten minste twee jaar van een volledig Engelstalige vooropleiding hebben genoten.

In geval van de VU Amsterdam Summer School houdt de VU als richtlijn een minimumniveau van B2 volgens het CEFR aan. Dit ligt op het minimum niveau welke door de Gedragscode wordt gevraagd van internationale studenten. Inkomende studenten zijn niet verplicht dit te kunnen aantonen.

5.4 WERVEN VAN INTERNATIONALE STUDENTEN

Het IP is duidelijk over de drive van de VU om te internationaliseren: “Ons sterk geïnternationaliseerde karakter draagt bij aan de kwaliteit van ons onderwijs en onderzoek en onze maatschappelijke bijdrage”. Dit kwaliteitsaspect bestaat voor de instroom van internationale studenten uit twee onderdelen. Ten eerste wordt de kwaliteit van ons onderwijs verbeterd door de instroom van talentvolle internationale studenten. Ten tweede ontstaat door deze internationale instroom een ware *international classroom*. In opleidingen met een sterke mate van diversiteit worden studenten uitgedaagd elkaars visie en perspectief op een onderwerp te delen en met elkaar te integreren. Daar worden alle studenten uiteindelijk beter van.

Naast dit kwaliteitsaspect is er een financieel voordeel voor faculteiten. Internationale studenten van buiten de EEA dragen met een hoger instellingstarief voor collegegeld bij aan de financiële mogelijkheden van de universiteit. Bovendien maakt de internationale instroom het realiseren van een rendabele schaalgrootte in kleinere specialisaties mogelijk. De faculteiten hebben ieder hun eigen ambities uitgesproken over de groei in het aantal inschrijvingen van buiten Europa. Bij elkaar genomen komen deze facultaire doelstellingen uit op een toename van 150 inschrijvingen van non-EEA studenten in het collegejaar 2017-2018 ten opzichte van 2016-2017.

Doelstelling 2017-2018

De faculteiten hebben de ambitie om een toename van 150 inschrijvingen van non-EEA studenten (t.o.v. het jaar 2016-2017) te realiseren.

5.4.1 WERVING VAN INTERNATIONALE STUDENTEN

Om de doelstelling betreffende de toename van het aantal internationale (zowel EEA als non-EEA) inschrijvingen te realiseren, wordt jaarlijks een instellingsbreed, internationaal wervingsplan opgesteld. Dit plan richt zich op het volledige aanbod van internationale bachelor- en masteropleidingen van de VU, en komt tot stand op basis van gedegen marktonderzoek, analyses en input vanuit alle faculteiten, het VU International Office en de Dienst Communicatie & Marketing. In het plan worden de doelgroepen benoemd, de specifieke wervingslanden, en de offline- en onlinemiddelen die worden ingezet. Naast deze VU-brede inspanning worden op basis van de wensen en behoeften van specifieke (nieuwe) opleidingen of faculteiten ook aanvullende marketingplannen geschreven en uitgevoerd. Faculteiten zijn hier nadrukkelijk als opdrachtgever en uitvoerder bij betrokken. Een uitgekiende contactstrategie zorgt er vervolgens voor dat de conversie van de opgedane *leads* naar aanmeldingen, toegelaten studenten en uiteindelijk daadwerkelijke inschrijvingen zo hoog mogelijk is.

Bent u benieuwd wat u voor de VU en de werving van studenten kan betekenen tijdens een buitenlandse reis (bijvoorbeeld ten behoeve van een conferentiebezoek of een gastcollege) of heeft u hier al ideeën over? Neem dan contact op met het VU International Office (Unit Policy and Business Development) en bespreek dit met de Communicatie en Marketing adviseur.

Hieronder volgt een beschrijving van het doelgroepen- en wervingslandenbeleid en de middelen die worden ingezet; in het Internationale wervingsplan 2018-2019 is meer gedetailleerde informatie te vinden.

Marktonderzoek

Bij het voornemen tot het starten van een nieuwe internationale opleiding of afstudeerrichting bestaat de mogelijkheid om door het VU International Office een marktonderzoek uit te laten voeren naar de marktpotentie, concurrentiepositie, wervingskansen en instroomverwachting. Het VU International Office biedt naast advies op het gebied van curriculum internationalisering ook advies over de naamgeving van de opleiding, begeleidt de inrichting van het communicatieproces, en verzorgt de internationale marketing van de nieuwe opleiding of afstudeerrichting.

Doelgroepen

Voor onze werving van talentvolle internationale studenten richten wij ons op de volgende doelgroepen: scholieren in International Schools en internationale scholieren en studenten in de leeftijdscategorie 15-28 jaar (inclusief buitenlandse studenten die in Nederland een bacheloropleiding doen), masterstudenten uit de gekozen wervingslanden die een tweede master willen doen, Young Professionals in de leeftijdscategorie 24-32 jaar, en partners van expats en internationals in Nederland, die gedurende langere tijd verblijven in Nederland.

Wervingslanden

Naast generieke, wereldwijde internationale marketing en communicatie worden in een aantal specifieke wervingslanden aanvullende activiteiten uitgevoerd. De keuze voor die landen is gebaseerd op onder andere de omvang van de doelgroep en mobiliteitscijfers, het marktpotentieel, marktaandeel en de marktontwikkelingen, de financiële draagkracht van studenten, het niveau van het Engels en het onderwijs, onze concurrentiepositie, behoefte aan (geografische) diversiteit en resultaten van eerdere acties. Voor 2018/2019 zijn de wervingslanden van de VU: China, Brazilië, Colombia, India, Verenigde Staten, Indonesië, Rusland, Zuid-Korea, Engeland, Bulgarije, Roemenië, Duitsland en Griekenland.

Middelen

De VU kiest voor een *multi-channel* benadering, waarbij online- en offlinemiddelen elkaar versterken. Hierbij wordt steeds gekozen voor een combinatie van middelen en activiteiten die in het betreffende wervingsland het meest effectief zijn. Zo maakt de VU actief gebruik van search engine optimalisatie (SEO) en search engine advertising (SEA) d.m.v. Google Adwords campagnes voor alle opleidingen. Google Analytics wordt gebruikt om het online VU-wervingsplatform voor masters en bachelors te optimaliseren. Social media worden gericht ingezet; zo is de VU actief op Facebook, LinkedIn, Twitter, Youtube en Instagram, voor China specifiek op Weibo, Wechat en Youku, en voor Rusland op VKontakte en Yandex. Er is een [Study in Amsterdam blog](#), een [VU website in het Chinees](#), en wordt er gebruik gemaakt websites voor de promotie en werving voor alle opleidingen (onder andere www.bachelorsportal.eu, www.topuniversities.com, www.euogates.com, www.studieren-in-holland.de). Vanuit het Hodex (Hoger Onderwijs Data Exchange) platform vullen externe websites, zoals die van Studyfinder en commerciële partijen, hun informatie over de VU en onze opleidingen. Ook worden webinars ingezet voor wervingsdoeleinden, vaak in samenwerking met de [Nuffic Neso](#) kantoren of commerciële partijen.

De VU heeft voor de werving van studenten een scholenbeleid opgesteld; hier zijn ook internationale scholen opgenomen welke worden benaderd en bezocht voor presentaties, gesprekken en fairs. Er worden ook onderwijsbeurzen in het buitenland bezocht waar alle internationale opleidingen worden gepromoot. Op en rond de beurzen worden onder andere presentaties gegeven, internationale scholen bezocht, alumni uitgenodigd en informatie verstrekt en worden social media en e-mailmarketing ingezet.

De VU werkt ook met zorgvuldig geselecteerde wervingsagenten in China, Indonesië, India, Rusland en de VS en met vertegenwoordigers van de VU in Rusland en Colombia. Zij werven studenten, ondersteunen hen bij hun aanmelding en voeren (gedeeltelijk) een voorselectie uit. Ook worden huidige studenten en alumni ingezet bij de werving. Deze ambassadeurs zijn goed zichtbaar op de VU-website en beantwoorden vragen van toekomstige studenten, geven presentaties, rondleidingen en posten op social media. Uiteraard wordt er naast actiematige campagnes en pr-activiteiten, passend drukwerk ontwikkeld om al deze activiteiten te ondersteunen.

Contactstrategie en funnel monitoring

Om talentvolle internationale studenten uiteindelijk te laten kiezen voor de VU, is het van belang dat vanaf het moment dat zij in aanraking zijn gekomen met de VU binding voelen. Om dit te bereiken heeft het VU International Office een contactstrategie ontwikkeld. Internationale studenten moeten, meer nog dan Nederlandse studenten, allerlei (administratieve) stappen doorlopen om een opleiding aan de VU te starten. Door middel van e-mails, direct mails, nieuwsbrieven en telefoongesprekken ontvangt de potentiële student relevante informatie en ondersteuning om hen zo efficiënt mogelijk door het gehele aanmeldproces te loodsen. Zo wordt een persoonlijke relatie opgebouwd, en de kans op uitval tijdens het proces verminderd. Het VU International Office maakt gebruik van *funnel monitoring*. De funnel (trechter), die loopt van lead naar daadwerkelijk ingeschreven en gestarte student, beschrijft alle fases waarin de student zich tijdens dat proces in kan bevinden. Door het monitoren hiervan, kunnen maatregelen worden getroffen om de uitval tijdens het proces te verminderen en de conversie te verhogen.

5.5 SELECTIE EN TOELATING INTERNATIONALE STUDENTEN

Na het wervingsproces voor de internationale programma's van de VU, volgt het selectie- en toelatingsproces – bijzonder belangrijk voor het succes van de international classroom dat voor een groot gedeelte bepaald wordt door de aanwezigheid van talentvolle internationale studenten. Opleidingen streven naar een zo groot mogelijke diversiteit binnen de programma's, om de internationale en interculturele leerervaring zo sterk mogelijk te maken. Naast geografische spreiding van de wervingsactiviteiten, staat in de werving ook het aantrekken en selecteren van talent centraal: bij selectie voor zowel de bachelor- als de masteropleidingen wordt gekeken naar excellentie en motivatie van de student. Faculteiten kunnen om die reden de toelating tot hun programma's selectief maken door hoge toegangseisen te stellen. Deze eisen staan vermeld in het OER van de betreffende opleiding. Ook in het geval van uitwisselingsstudenten is selectie en toelating aan de orde. Bij het aangaan en onderhouden van uitwisselingsovereenkomsten wordt er gekeken naar het niveau en profiel van de partneruniversiteit en de student die voor een uitwisseling naar de VU wordt geselecteerd.

5.5.1 DIPLOMAWAARDERING EN TOELATING

De toelating van internationale studenten tot de Engelstalige opleidingen en Engelstalige tracks van Nederlandse opleidingen verloopt volgens een uniforme werkwijze en wordt ondersteund door geavanceerde systemen. Het VU International Office zorgt voor diplomawaardering van de in het buitenland behaalde graad. Hiermee wordt bepaald of het diploma gelijk staat aan het Nederlandse vwo-diploma (bachelorinstroom) of aan een WO-bachelor (masterinstroom).

Voor het VU International Office en overige belanghebbenden is ondersteuning ten aanzien van [diplomawaardering](#) beschikbaar bij de Nuffic. Hier is de afdeling Onderwijsvergelijking aangewezen als [ENIC-NARIC-centrum](#) voor Nederland, en deze afdeling werkt nauw samen met andere Europese ENIC- en NARIC-centra op het gebied van beleidsontwikkeling op het gebied van diploma-erkenning.

Op basis van vooraf vastgestelde toelatingsvoorwaarden (van tenminste de benodigde vooropleiding, voldoende taalvaardigheid en diploma's, gericht op de specifieke opleiding waarvoor toelating en inschrijving wordt verzocht) beoordeelt het VU International Office de toelaatbaarheid van de student. Selectiviteit mag alleen gebaseerd worden op duidelijk geformuleerde toelatingseisen. Indien noodzakelijk geacht voor afronding met goed gevolg, kan in het opleidings specifieke deel voor de toelating tot de opleiding ofwel voor de deelname aan een bepaalde onderwijsseenheid een hogere norm dan vastgesteld worden bepaald door het faculteitsbestuur. Het VU International Office besluit vervolgens zelf over de toelating (bachelorinstroom) of adviseert de facultaire toelatingscommissie over de toelating van de student (masterinstroom). Het gehele toelatingsproces (van aanmelding en eventueel selectie tot en met toelating) duurt maximaal vier weken.

Meer weten over de diverse buitenlandse onderwijssystemen? Kijk dan eens op de website van de Nuffic: www.nuffic.nl/#tab-buitenlandse-onderwijssystemen en vind hier uitgebreide beschrijvingen van onderwijssystemen uit de hele wereld.

Naar een diverse en internationale studentenpopulatie: toelaten op basis van competenties

De VU zet verschillende middelen in om de diversiteit binnen internationale opleidingen te vergroten. Zo is de VU coördinator van een Erasmus+ project, Mastermind Europe, waarin richtlijnen en tools voor op vaardigheden gebaseerde toelating voor masteropleidingen worden ontwikkeld, als alternatief voor diplomawaardering. In het laatste jaar van het project (2017) is de Mastermind Europe methode getest in een aantal proefprojecten op het niveau van één vakgebied.

Het Mastermind Europe project biedt relevante informatie voor het verbeteren van de instroom van een diverse en internationale studentenpopulatie in de masteropleidingen. In dit Erasmus+ project onder leiding van de VU wordt expertise en een *toolkit* ontwikkeld voor toelating op basis van *competency assessment* in plaats van *diploma recognition*.

In het project zijn instrumenten en conceptuele kaders ontwikkeld om de *learning incomes* van een masteropleiding scherp en toetsbaar te formuleren: in termen van vereiste vakkennis/vaardigheden, algemene academische vaardigheden, taalkennis en (waar relevant) persoonlijke vaardigheden. De instrumenten helpen om onderscheid te maken tussen de onderliggende criteria (*waar moeten studenten goed in zijn?*) en de meest gebruikte toelatingseisen (*hoe weet een opleiding dat een student goed genoeg is?*).

Voor de verschillende soorten criteria en ingangseisen zijn door het Mastermind Europe Consortium (11 organisaties, 6 universiteiten, 8 landen) zgn. *Guiding Tools* gemaakt, waarin *best practice* en literatuur is verzameld en geordend en waarin de meest gangbare toetsingspraktijken worden weergegeven en geanalyseerd.

Naast informatie en referentiemateriaal op de website <http://mastermindeurope.eu>, is via <http://mastermindeurope.eu/wp-content/uploads/2016/11/MastermindEuropeManual.pdf> de Mastermind Europe Manual te vinden, die de lezer stap voor stap door het proces en de instrumenten leidt. Zie de [website van Mastermind Europe](#) voor de presentatie van het proefproject/de workshop die is gehouden voor de Master in Drugs Discovery and Safety van de VU.

5.5.2 SELECTIVITEIT

Op grond van artikel 7.53 van de WHW kunnen Nederlandse instellingen voor opleidingen – of programma's daarbinnen – onder bepaalde voorwaarden studenten selecteren en in combinatie daarmee een hoger collegegeld vragen dan het wettelijk collegegeld. Het betreft opleidingen of programma's met kleinschalig en intensief onderwijs. Onze selectieprocedure en de uitvoer hiervan dient eerlijk, transparant en zorgvuldig te zijn. Opleidingen hanteren ten minste twee kwalitatieve selectiecriteria, die zijn gericht op het zo goed mogelijk voorspellen van studiesucces in de betreffende opleiding en (het) beroep(en) waar de opleiding toe opleidt. De kandidaat die deel wil nemen aan een selectieprocedure, dient hiertoe uiterlijk op 15 januari voorafgaand aan het studiejaar waarin hij met de opleiding wil starten, een verzoek tot inschrijving in via Studielink.

5.5.3 VOORWAARDELIJKE TOELATING, UITZONDERINGEN, VOORBEREIDEND JAAR, MATCHING, DEFICIËNTIES

In artikel 7.24 van de WHW is het principe van algemene toegankelijkheid van het hoger onderwijs vastgelegd. Op grond van artikel 7.28 en 7.29 kan het instellingsbestuur een aanzienlijk verschil aantonen tussen de algemene eisen betreffende de toegang op het grondgebied van het bedoelde land waar de kwalificatie werd behaald en de algemene eisen bij of krachtens deze wet. De opleidingen kunnen dan ook voor bepaalde gevallen (bijvoorbeeld personen zonder het vereiste diploma maar met een bepaalde werkervaring, of personen die een bijzonder toelatingsexamen (het colloquium doctum) hebben behaald) toelaten. De kandidaat die voorwaardelijk is toegelaten dient voor aanvang van het collegejaar aan te tonen dat hij voldoet aan de vooropleidingseisen en nadere vooropleidingseisen. Als de kandidaat niet aan deze verplichting voldoet, is inschrijving niet mogelijk.

Voor internationale studenten is er ook het [International Foundation Year](#), dat wordt uitgevoerd door het Holland International Study Centre van de organisatie Studygroup. Dit voorbereidende jaar op het gebied van Business and Management of van Science and Engineering bereidt internationale studenten voor op toelating tot een aangesloten Engelstalige bacheloropleiding van de VU. Succesvolle afronding van dit voorbereidende jaar geeft gegarandeerde toegang. Bacheloropleidingen hebben een verplichte, maar niet bindende, matchingactiviteit waar de (internationale) student goed inzicht krijgt in wat er verwacht en geboden wordt. Ook krijgen toekomstige (internationale) bachelorstudenten de kans om deficiënties op het gebied van wiskunde weg te werken om zodoende alsnog toegelaten te worden.

5.5.4 APPLICATION FEE

Om de kwaliteit van de aanmeldingen voor de instroom in een Engelstalige opleiding te waarborgen, wordt aan alle internationale studenten die zich aanmelden voor een Engelstalige bachelor- of masteropleiding een zogenaamde *application fee* gevraagd. Door het betalen van de *fee* laten deze studenten zien een weloverwogen keuze te maken voor de VU.

5.6 STUDIEBEGELEIDING EN DIENSTVERLENING AAN INTERNATIONALE STUDENTEN

Betreffende het aanbod voor internationale studenten, diensten aan internationale studenten, en studievoortgang houdt de VU zich (ook de Gedragscode volgende) aan het volgende:

5.6.1 AANBOD VOOR INTERNATIONALE STUDENTEN

Uiteraard voldoet de VU aan de geldende wettelijke eisen. De VU biedt internationale studenten alleen daadwerkelijk geaccrediteerd, graad verlenend onderwijs aan in de zin van de WHW. Voorts kan onderwijs worden aangeboden dat gebaseerd is op het recht van andere landen, indien het aldaar geaccrediteerd is door een accreditatieorganisatie in de hoger onderwijsruimte en waarvan de besluiten door de betreffende overheid worden erkend. Korte programma's op het niveau van hoger onderwijs – niet zijnde een voorbereidend jaar – kunnen eveneens aan internationale studenten worden aangeboden, zolang zij herleidbaar zijn tot geaccrediteerde opleidingen welke door de VU worden verzorgd. Bij de VU Amsterdam Summer School en de VU Graduate Winter School houdt een commissie toezicht op de kwaliteit van de aangeboden cursussen.

De VU heeft de verplichting het aangeboden onderwijs daadwerkelijk te geven. Indien het onderwijs om gegronde redenen wordt geannuleerd, geschiedt dit niet later dan drie maanden voorafgaand aan de aanvang van het onderwijs, korte cursussen en maatwerk uitgezonderd. Indien de internationale student reeds in Nederland is met het oog op het volgen van dit onderwijs, is de VU gehouden om in overleg met de internationale student zo mogelijk een passend alternatief te zoeken en de internationale student te informeren over de (daartoe) te volgen procedures.

5.6.2 DIENSTEN AAN INTERNATIONALE STUDENTEN

De VU maakt duidelijk welke diensten zij biedt aan de internationale student in het kader van het verkrijgen van een visum en een verblijfsvergunning, huisvesting, introductie en begeleiding. In het voorlichtingsmateriaal geeft de VU duidelijk aan welke diensten zij in dit kader aanbiedt en wat de daaraan verbonden kosten zijn.

Zo ondersteunt het VU International Office bijvoorbeeld internationale diplomastudenten actief bij de zoektocht naar passende huisvesting, zijn medewerkers bij het VU International Office (die in contact staan met internationale studenten) makkelijk bereikbaar, verstrekken zij bij voorkomende vragen en problemen direct informatie en trachten zij problemen snel op te lossen, en maakt het VU International Office afspraken met de faculteiten over de verantwoordelijkheden die de verschillende actoren hebben naar de internationale student en naar elkaar.

Internationale studenten met studie- en/of persoonlijke problemen worden in eerste instantie opgevangen door studieprogrammacoördinatoren en studieadviseurs bij de faculteit, waarna de student afhankelijk van de aard van het probleem doorverwezen kan worden naar de studieadviseurs op de faculteit (indien relevant), de studentdecanen of studentpsychologen bij de Dienst SOZ, of de betrokken medewerker bij het VU International Office.

Studieprogrammacoördinatoren, studieadviseurs en docenten werken samen aan een optimale begeleiding voor wat betreft studie gerelateerde kwesties. Dit om studievertraging met name in de eerste 3 maanden te voorkomen. Hierbij wordt onder andere gedacht aan studievoortgangscntrole op basis waarvan opfriscursussen aangeboden worden, zoals ICT-cursussen, kennismakingscursus met de Nederlandse taal en VU onderwijsmethode. Voor de internationale bachelor diplomastudenten geldt ook het Bindend Studie Advies.

5.6.3 STUDIEVOORTGANG

Sinds de invoering van het Modern Migratiebeleid (MoMi) is de studievoortgangnorm voor verblijfsvergunningplichtigen van kracht, waarbij studenten 50% (of meer) van de totale proportionele nominale studielast van het (gedeelte van het) studiejaar moeten halen. In afwijking hiervan geldt dat de internationale student het voorbereidend jaar met goed gevolg dient af te ronden.

Studieadviseurs van de VU stellen jaarlijks, na afloop van ieder studiejaar, de studievoortgang vast van de internationale student (in Engelstalige of Nederlandstalige opleidingen), met uitzondering van die van de uitwisselingsstudent. Indien geen sprake is van voldoende studievoortgang stelt de VU de oorzaak hiervan vast, bijvoorbeeld door een studievoortgangsgesprek tussen student en studieadviseur.

In de Gedragscode staan verdere regels en richtlijnen wat te doen indien blijkt dat de internationale student niet/onvoldoende studeert of het niveau niet aankan, en wanneer er sprake is van onvoldoende studievoortgang.

5.7 INTERNATIONALE ERVARING OPDOEN TIJDENS STUDIE

5.7.1 UITGANGSPUNTEN UITGAANDE MOBILITEIT (UITWISSELINGSPROGRAMMA)

- Bachelor studenten doen tijdens hun studie aan de VU tenminste één relevante internationale ervaring op, zoals een uitwisseling van een semester tijdens het derde studiejaar. In het format OER staat geformuleerd: 'In de bacheloropleiding is aandacht voor internationalisering, wat tot uiting komt in één of meerdere onderwijseenheden.'²
- Bachelor studenten lopen geen studievertraging op (door deelname aan een internationale uitwisseling) indien de opleiding ruimte in het curriculum heeft ingebouwd voor een uitwisseling van een semester (en mits de student tijdens de uitwisseling voldoende credits behaalt).
- Bachelor studenten die niet naar het buitenland gaan, volgen in elk geval een of meerdere Engelstalige vakken op de VU samen met internationale (uitwisselings-)studenten en/of van buitenlandse docenten.
- Masterstudenten hebben, onder bepaalde voorwaarden, ook de mogelijkheid om op uitwisseling te gaan.
- De Onderwijs- en Examenregeling biedt het kader voor de internationale bachelor- of masteruitwisseling.
- De student dient vooraf toestemming te verkrijgen van de Examencommissie om in het kader van de studie onderdelen te volgen aan een buitenlandse instelling.
- De Examencommissie geeft aan welke onderdelen, indien succesvol afgerond, kunnen worden ingezet ter vervanging van verplichte onderdelen binnen het curriculum waaronder de keuzeruimte, en welke onderdelen kunnen worden opgenomen als extra-curriculaire onderdelen.
- De student kan daarbinnen zelf bepalen bij de aanvraag tot afstuderen welke onderdelen hij/zij daadwerkelijk als curriculair of extra-curriculair wil laten opnemen.
- De student ontvangt van de partneruniversiteit een cijferlijst, soms vergezeld van een certificaat. Er wordt hiervoor geen apart diploma uitgegeven.
- Resultaten worden als "pass" of "fail" geregistreerd.
- Het onderwijs dat VU studenten in het buitenland volgen wordt uiteraard geacht aan een bepaalde kwaliteit te voldoen. In het algemeen wordt dit gegarandeerd doordat de uitwisseling plaatsvindt met gerenommeerde instellingen waarmee langdurig contact wordt onderhouden en afspraken contractueel zijn vastgelegd, bijvoorbeeld in het kader van het Erasmus+ programma. Daarnaast accordeert een Examencommissie (of ander bevoegd orgaan) het uitwisselingsprogramma per individuele student voorafgaand aan het buitenlandverblijf. Hiermee kan tevoren bepaald worden of het gekozen programma voldoet aan de kwaliteitseisen.

---

² Format OER Bachelor 2018-2019 artikel 2.2 Opbouw opleiding

- De VU probeert alternatieven voor een internationale uitwisseling van een semester te bieden in de vorm van korter durende programma's , waaronder internationale summer schools of door docenten begeleide programma's van 1-4 weken in het buitenland.

5.7.2 UITGANGSPUNTEN INKOMENDE MOBILITEIT (UITWISSELINGSPROGRAMMA)

- De VU ontvangt op basis van wederkerigheid internationale uitwisselingsstudenten van haar partneruniversiteiten, ook voor een periode van één tot maximaal twee semesters.
- Deze inkomende studenten volgen een vakkenpakket dat is samengesteld uit Engelstalige vakken op bachelor- of masterniveau (afhankelijk van het niveau/de status van de student). Dit zijn vakken uit alle reguliere opleidingen, inclusief de facultaire of universiteitsminoren. Het VU International Office stemt ieder jaar het aanbod van de vakken af met de programmadirecteuren of onderwijs/opleidingscoördinatoren.
- Na succesvolle afronding van het programma, ontvangen de studenten van het VU International Office een cijferlijst. De thuisuniversiteit is verantwoordelijk voor de conversie van de behaalde resultaten naar het eigen cijfer- en creditsysteem.

5.7.3 GEVOLGDE VAKKEN IN HET BUITENLAND

De opleiding heeft een duidelijke procedure voor het verkrijgen van goedkeuring voor in het buitenland te volgen studieonderdelen door studenten; deze staat in de studiegids. De student dient een aanvraag voor in het buitenland te volgen studieonderdelen tijdig voor te leggen aan de Examencommissie van de opleiding, volgens de in de studiegids beschreven procedure. De Examencommissie dient daarop tijdig aan te geven welke te volgen studieonderdelen meetellen voor het curriculum en voor welk aantal ECTS. De behaalde cijfers worden vergeleken met het Nederlandse cijfersysteem, en op basis daarvan wordt een 'pass' of een 'fail' toegekend.

5.8 BEURSPROGRAMMA'S VOOR STUDENTEN

Om ons als VU staande te houden in de internationale concurrentieslag om talent, dient de VU op verschillende manieren aantrekkelijk te zijn voor buitenlandse studenten. Een uitgebalanceerd [beurzenprogramma](#) voor talentvolle internationale bachelor- en masterstudenten ondersteunt dit.

De beschikbaarheid van beurzen draagt daarnaast bij aan verschillende andere internationaliseringsdoelstellingen van de VU. Zo draagt het aantrekken van talentvolle internationale studenten bij aan het creëren van een *international classroom* en aan diversiteit op de campus. Een uitwisseling naar het buitenland laat VU studenten in aanraking komen met culturele verschillen en bereidt hen tevens voor op een internationale toekomst. Het bevorderen van de internationale mobiliteit naar onze programmalanden en profilerende partners door middel van beurzen draagt bij aan de versteviging van de relaties met deze partners waardoor ook de profilerende werking toeneemt.

Het VU International Office beheert meerdere beurzenprogramma's voor zowel inkomende als uitgaande studenten, en behandelt per jaar meer dan 1.200 beursaanvragen van buitenlandse studenten die naar de VU willen komen en van VU studenten die een periode in het buitenland willen studeren. Voor sommige programma's wordt alleen de administratie verzorgd, voor andere ook de promotie en selectie van beurskandidaten.

De VU neemt het grootste deel van de financiering voor haar rekening maar ook de VUvereniging, de Stichting AUC Scholarship Fund, de Van Coeverden Adriani Stichting (VCAS), de EU en het Ministerie van OC&W dragen bij aan werving van internationaal talent voor de VU en bekostigen een deel van het beurzenstelsel. Er zijn dus interne beursprogramma's die voornamelijk gefinancierd worden door de VU en VUvereniging en externe beursprogramma's die geheel door andere organisaties worden gefinancierd. De voorwaarden, aanmeld- en selectieprocedures verschillen per beursprogramma.

Faculteiten hebben ambitieuze doelstellingen gesteld betreffende de instroom van talentvolle internationale studenten. Om de werving van deze studenten te ondersteunen, kunnen facultaire beurzen worden aangeboden. Heeft u vanuit de faculteit interesse in het aanbieden van facultaire beurzen aan talentvolle internationale bachelor- of masterstudenten? Neem dan [contact](#) op met het VU International Office (Unit Policy and Business Development) om de mogelijkheden te bespreken.

5.8.1 INTERNE BEURSPROGRAMMA'S

Studenten kunnen deze beurzen aanvragen via VUnet. De aanmelding, selectie en administratie wordt gecoördineerd vanuit het VU International Office.

VU Fellowship Programme (VUFP)

Dit is een door VU en de VUvereniging gefinancierd beursprogramma voor toegelaten internationale (EEA en niet-EEA), talentvolle masterstudenten aan de VU. Een deel van de beurzen wordt specifiek ingezet voor studenten uit de focuslanden van de VU (Zuid-Afrika en Indonesië, zie ook 5.10.3 Focuslanden en strategische allianties) en studenten uit ondervetegenwoordigde landen. Het Orange Tulip Scholarship programma voor studenten uit Brazilië, China, Indonesië, Zuid-Korea, Rusland en India en het Fulbright Scholarship programma voor studenten uit de VS vallen ook binnen VUFP. Studenten worden in de eerste plaats geselecteerd op basis van excellentie en motivatie. Daarnaast spelen het land van herkomst en de draagkracht van een student een rol. De voorselectie wordt gedaan door het VU International Office samen met de facultaire beurscommissies, waarna een centrale beurscommissie de definitieve selectie maakt. Studenten ontvangen een beurs ter hoogte van het toepasselijk collegegeld.

Holland Scholarship Programme (HSP) – incoming

Dit is een door de VU en het Ministerie van OC&W gezamenlijk gefinancierd programma ter ondersteuning van toegelaten internationale (niet-EEA), talentvolle masterstudenten aan de VU, die bijdragen aan de diversiteit op de campus. Een deel van de beurzen wordt specifiek ingezet voor studenten uit de focuslanden van de VU (Zuid-Afrika en Indonesië) en voor studenten uit ondervetegenwoordigde landen. Naast excellentie en motivatie, wordt geselecteerd op land van herkomst en diversiteit. De voorselectie wordt gedaan door het VU International Office samen met de facultaire beurscommissies, waarna een centrale beurscommissie de definitieve selectie maakt. Het beursbedrag bedraagt €5000 per student en kan alleen in combinatie met een VUFP-beurs worden aangevraagd.

Zuid-Afrika Programma

Dit is een door de Van Coeverden Adriani Stichting gefinancierd programma dat 5 beurzen beschikbaar stelt aan Zuid-Afrikaanse studenten om een semester aan de VU te studeren binnen het uitwisselingsprogramma. Selectie vindt plaats op basis van draagkracht. Het beursbedrag bedraagt €5000 per student.

Holland Scholarship Programme – outgoing

Dit is een door OC&W en VUvereniging gezamenlijk gefinancierd beurzenprogramma ter ondersteuning van uitgaande talentvolle VU studenten die op uitwisseling gaan naar een van de focuslanden van de VU (Zuid-Afrika en Indonesië) of naar een van de institutionele partners van de VU buiten Europa: Renmin University of China en Beijing University of Technology in Peking (China), Amrita University (diverse campussen in India) en de University of California Los Angeles (VS). Deze beurzen worden in competitie toegekend. Het beursbedrag bedraagt € 1250 per student.

GLOBE Programme

Dit is een door de VU gefinancierd beurzenprogramma voor VU studenten die voor minimaal 3 maanden op uitwisseling gaan naar een partnerinstelling buiten de landen die meedoen aan het Erasmus+ programma. Deze beurzen worden in competitie toegekend. De selectie is op basis van cijfergemiddelde en wordt gedaan door het VU International Office. Het beursbedrag bedraagt €1250 per student.

Fondsendesk beurs

Dit is een door VUvereniging gefinancierd beurzenprogramma voor VU studenten die op stage gaan naar een non-EEA bestemming (en dus niet in aanmerking komen voor een Erasmus+ beurs voor Stage). Bij selectie wordt gekeken naar draagkracht; het is een voorwaarde dat studenten een aanvullende studiebeurs van het ministerie van OC&W hebben. De Fondsendesk beurs kan niet gecombineerd worden met de GLOBE beurs; de beurs is een tegemoetkoming in de kosten en bedraagt €1250 per student.

Externe beursprogramma's

In samenwerking met de Nuffic beheert het VU International Office een aantal beursprogramma's. Het VU International Office is, variërend per beursprogramma, betrokken bij de selectie van kandidaten, de administratie en de uitbetaling van de beurzen. De belangrijkste beursprogramma's zijn:

- Erasmus+ voor Studie of Stage

Dit is een door de Europese Commissie gefinancierd Europees beurzenprogramma voor VU studenten die minimaal 3 maanden op uitwisseling gaan naar een [partnerinstelling van de VU](#) in een van de 28 EU-lidstaten of IJsland, Liechtenstein, Noorwegen, Turkije of de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (de VU heeft niet in ieder land uitwisselingsovereenkomsten) of minimaal 3 maanden stage lopen in een van deze landen. Studenten die op uitwisseling gaan worden geselecteerd door het VU International Office op basis van cijfergemiddelde, CV en motivatie. De Nuffic is verantwoordelijk voor de jaarlijkse toekenning van de totaalbedragen aan de Nederlandse instellingen. De studenten worden door de VU uitbetaald; jaarlijks worden de uitbetalingen verantwoord naar de Nuffic via een rapportage. Het beursbedrag bedraagt €5 tot €9 per dag voor Erasmus+ voor Studie, en €9 tot

€13 per dag voor Erasmus+ voor Stage (met een maximum aantal dagen wanneer het aan de VU toegewezen budget een langere subsidieperiode niet toestaat).

- **Netherlands Fellowship Programme (NFP)**
NFP is een Nederlands beurzenprogramma gericht op het verminderen van het tekort aan geschoolde arbeidskrachten in 51 landen. Met een NFP beurs kunnen studenten uit deze landen een opleiding in Nederland volgen. De kandidaten melden zich aan bij Nuffic, die verantwoordelijk is voor de uiteindelijke selectie. De selectie is gebaseerd op criteria van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de beoordeling van de ambassades uit de 51 landen, die ook in het selectieproces zijn betrokken. De VU mag jaarlijks een aantal studenten nomineren die zijn toegelaten tot opleidingen die aansluiten bij de vier prioriteiten in het Nederlandse ontwikkelings-samenwerkingsbeleid: Veiligheid en rechtsorde, Water, Voedselzekerheid, en Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Het VU International Office is verantwoordelijk voor de administratie en uitbetaling van de beurzen en rapporteert hierover naar Nuffic.
- **STUNED (Studeren in Nederland)**
Beursprogramma dat onderdeel is van de bilaterale samenwerking tussen de Nederlandse en Indonesische regering om de banden tussen beide landen te versterken. De VU ontvangt gemiddeld vier studenten per jaar via dit programma. Het VU International Office is verantwoordelijk voor de administratie en uitbetaling van de beurzen en rapporteert hierover naar de STUNED organisatie.

De Stichting AUC Scholarship Fund beheert het beurzenprogramma voor het Amsterdam University College. Het VU International Office is hier in de selectie, toekenning en administratie niet bij betrokken.

AUC Scholarship Fund (ASF)

Voor het Amsterdam University College, een gezamenlijk initiatief van de VU en de UvA, zorgt de Stichting AUC Scholarship Fund voor de financiering van het ASF beurzenprogramma. Dit programma richt zich op Nederlandse en internationale getalenteerde studenten, die anders door onvoldoende toereikende financiële middelen wellicht niet de kans zouden krijgen te starten aan het AUC. Het bestuur van de Stichting streeft ernaar aan 10% van de AUC studenten een gemiddelde beurs van €7000 uit te kunnen reiken. Het ASF kent in de periode 2016-2018 ook een aantal op excellentie gebaseerde beurzen toe uit het Diversity Award Programme (DAP) aan Nederlandse niet-westerse allochtonen. Zowel de ASF beurzen als de DAP toekenningen hebben een duur van 3 jaar, waarbij ieder jaar wordt beoordeeld of de student voldoende academische voortgang boekt. Het bestuur van de stichting heeft een selectiecommissie aangesteld die voorstellen voor toekenning van zowel ASF als DAP doet aan het bestuur.

5.9 INTERNATIONALE STAF

Niet alleen het aandeel studenten maar ook het aandeel internationale staf groeit aan de VU. Ruim 20% van alle VU wetenschappers is internationaal; onder de PhD's is dit bijna 50%. Samen met HRMAM

werkt het VU International Office aan het optimaliseren van services en informatievoorziening voor de internationale staf. In 2018 is de Relocation Manager gestart met een project om de klantbeleving in kaart te brengen aan de hand van een *customer journey*. De uitkomsten van dit project hebben geleid tot het inrichten van een programma, het *International Talent Programme*. Met de projecten binnen dit programma wordt beoogd een positieve bijdrage te leveren aan het aantrekken en behouden van internationaal talent.

De projecten worden gerealiseerd op zowel centraal niveau, als op facultair niveau. Zo is er nu een Engelstalig welkom dat acht keer per jaar plaatsvindt en bijdraagt aan een zachte landing van internationale medewerkers in Amsterdam. Daarnaast heeft het International Staff Network inmiddels meer dan 500 leden, en wordt de Global Room als ontmoetingsplek gebruikt. Rector Vinod Subramaniam is de beschermheer van het netwerk. Voor senior internationale staf is de Relocation Manager eerste aanspreekpunt. De Relocation Manager helpt bij het vinden van huisvesting, scholen en opvang voor de kinderen, partner/spouse support, en andere vragen omtrent wonen en werken in Amsterdam. Al deze activiteiten zorgen ervoor dat de VU aantrekkelijker is als internationale werkgever.

5.10 SAMENWERKEN MET BUITENLANDSE PARTNERS

De VU werkt samen met geselecteerde partnerinstellingen van over de hele wereld, onder andere op operationeel of tactisch niveau (bijvoorbeeld om studenten- en stafmobiliteit mogelijk te maken door onder andere uitwisselingsprogramma's, joint programmes, of short term programma's) en op strategisch niveau, zoals in het Aurora netwerk. Met een aantal institutionele partners, en binnen het strategisch netwerk Aurora, is de VU intensievere samenwerking aangegaan, waarbij wordt gestreefd naar integratie van onder andere de uitwisseling van expertise, studenten en medewerkers in de onderwijs- en onderzoeksprogramma's van alle faculteiten en waar relevant, in de dienstverlening. Strategische partners helpen de VU bij het realiseren van de ambities op het gebied van onderwijs, onderzoek, talent, diversiteit en internationalisering.

5.10.1 STRATEGISCH NETWERK AURORA

In 2016 heeft de VU samen met acht andere Europese partners het strategische netwerk Aurora opgericht. Het netwerk bestaat naast de VU uit de volgende universiteiten: Universit  Grenoble Alpes (Frankrijk), de University of Aberdeen (Schotland), de Universiteit Antwerpen (België), de University of Bergen (Noorwegen), de University of Duisburg-Essen (Duitsland), de University of East Anglia (Engeland), de University of Gothenburg (Zweden) en de University of Iceland (IJsland). Meer info is te vinden op www.aurora-network.global en www.vu.nl/nl/over-de-vu/profiel-en-missie/aurora-netwerk.

VU collega's worden uitgenodigd dit netwerk te gebruiken voor onderzoeks- en onderwijs-samenwerking, waarbij eventueel ook consortiumvorming en gezamenlijke subsidieaanvragen mogelijk zijn, en kennis- en expertise uitwisseling.

- Binnen het netwerk zijn verschillende thematische werkgroepen actief, waaronder:
- Diversiteit en Betrokkenheid
- Maatschappelijke relevantie en Research impact

- Initiatieven van studenten
- Innovatie in onderwijs
- Human Life en Health
- De digitale wereld
- Internationalisering
- Duurzaamheid, Energie en Klimaat

Het local office van Aurora op de VU wordt gecoördineerd door het VU International Office. Collega's met interesse in Aurora in het algemeen, of in samenwerking op een van deze gebieden met een of meerdere Aurora leden in het bijzonder, nemen [contact](#) op met het VU International Office (Unit Policy and Business Development). Het e-mailadres van Aurora bij de VU is aurora@vu.nl.

5.10.2 INSTITUTIONELE PARTNERS

Met een aantal partners werkt de VU samen op institutioneel niveau. Deze samenwerking heeft een bredere werking, bijvoorbeeld op politiek niveau, beleidsniveau of ten behoeve van instituutprofilering. Het gaat hierbij om Renmin University of China en Beijing University of Technology in Peking, China, de diverse campussen van Amrita University in India, en de University of California Los Angeles (UCLA) in de VS, met name op het gebied van diversiteit.

VU collega's met interesse in samenwerking – of met lopende samenwerkingen - met een van deze partners kunnen [contact](#) opnemen met het VU International Office (Unit Policy and Business Development).

5.10.3 FOCUSLANDEN EN STRATEGISCHE ALLIANTIES

De VU draagt al decennialang bij aan kennisdeling met landen in ontwikkeling. Met Zuid-Afrika en Indonesië onderhoudt de VU al lange tijd relaties die zich door de geschiedenis heen steeds aan nieuwe omstandigheden hebben aangepast. Beide landen hebben zich in de loop der tijd tot belangrijke regionale economische actoren ontwikkeld. Met instellingen en organisaties in deze zogenaamde focuslanden gaat de VU institutionele relaties aan, onder meer via research masters.

Maatschappelijke betrokkenheid, internationale diversiteit en nieuwe wegen voor onderzoeks-samenwerking liggen ten grondslag aan de programma's SAVUSA (South Africa VU Strategic Alliance) en RIVUSA Republic of Indonesia VU Strategic Alliance). De samenwerking binnen deze strategische allianties is afgestemd op de vier profileringsthema's uit het VU Instellingsplan 2015-2020. Met een aantal instellingen is een Joint Doctorate Agreement afgesloten of loopt er een Joint Masters Degree. Ondanks dat de uitgangspunten en ambities voor SAVUSA en RIVUSA verschillend zijn, hebben beide programma's het doel de samenwerking tussen de VU en de Zuid-Afrikaanse/Indonesische

universiteiten, overheid en het bedrijfsleven te versterken, om zo het onderwijs en onderzoek te verrijken.

De SAVUSA en RIVUSA teams worden gecoördineerd door het VU International Office. VU collega's met interesse in samenwerking binnen een van deze programma's kunnen contact opnemen met het VU International Office (Unit Centre for International Cooperation).

5.10.4 UITWISSELINGSPARTNERS

Om de uitwisseling van studenten en staf mogelijk te maken, worden door het VU International Office uitwisselingsovereenkomsten met goede instellingen in het buitenland afgesloten en onderhouden. Op de [VU Study Abroad Worldmap](#) zijn alle uitwisselingspartners van de VU te vinden, met informatie over de universiteit, het aantal beschikbare uitwisselingsplaatsen per jaar, de doelgroep (bachelor of master, opleiding), het beschikbare aanbod aan vakken, praktische zaken (bijvoorbeeld aanmelding, huisvesting, visum), en ervaringen van eerdere uitwisselingsstudenten in de vorm van verslagen. Het VU beleid t.a.v. uitwisselingspartners geeft de richtlijnen en procedures weer.

Uitwisselingspartners binnen Europa en buiten Europa

Uitwisselingscontracten die worden afgesloten binnen Europa vallen binnen het Europese Erasmus+ programma. De VU heeft hiervoor het [Erasmus Charter for Higher Education \(ECHE\) 2014-2020](#) toegewezen gekregen. Het [Erasmus Policy Statement van de VU](#) beschrijft de institutionele strategie ten aanzien van het ECHE. Uitgangspunten zijn dat VU zich inzet om studentenmobiliteit mogelijk te maken en de studiepunten behaald bij een Erasmus partneruniversiteit erkent. De Directeur VU International Office is tekenbevoegd wanneer deze overeenkomsten afgesloten worden. De Erasmus Institutional Coordinator van de VU, verantwoordelijk voor de overeenkomsten binnen Europa, bereidt deze voor en onderhoudt vanuit het VU International Office het contact met de partner.

Buiten Europa sluit het VU International Office bilaterale overeenkomsten af met universiteiten voor studenten- en stafuitwisseling. De portefeuillehouder Internationalisering binnen het CvB tekent deze overeenkomsten. De aangewezen persoon binnen het Student Exchange team van het VU International Office (Unit Mobility) bereidt deze overeenkomsten voor en onderhoudt het contact met de partner.

Collega's met vragen over de bestaande uitwisselingsovereenkomsten, of met interesse in (nieuwe) partners voor studenten- of stafuitwisseling, nemen [contact](#) op met het VU International Office (Unit Mobility; team Student Exchange). Het VU International Office heeft een procedure opgesteld ten aanzien van het aangaan en stopzetten van uitwisselingsovereenkomsten; deze is op te vragen.

5.11 ONTVANGEN VAN BUITENLANDSE DELEGATIES

De VU verwelkomt regelmatig vertegenwoordigers van buitenlandse instellingen en organisaties op verschillende niveaus in de organisatie. Deze delegaties bezoeken de VU om toekomstige samenwerkingen te bespreken, bestaande partnerschappen te vernieuwen, voor workshops of conferenties, of met andere ambities voor onderwijs, onderzoek en bestuur. Ook doen groepen scholieren of studenten de VU af en toe aan. In het geval het een bestaande facultaire relatie betreft stemt de bezoekende delegatie vaak samen met de faculteit het programma af, waarin mogelijk een rol voor het VU International Office weggelegd is (denk aan bespreken van nieuwe onderwijs samenwerking voor bijvoorbeeld studentenuitwisseling). Er komen echter ook verzoeken binnen waarbij deze directe relatie er nog niet is of waarbij het VU International Office ondersteuning kan bieden in het programma. Te denken valt aan een bezoek van een nieuwe geïnteresseerde partij; een bezoek waarbij de delegatie meerdere afdelingen op de VU wil aandoen; of een bezoek waarbij het College van Bestuur betrokken zou moeten zijn. Voor inkomende bezoeken heeft het VU International Office een procedure ontwikkeld. Deze is te vinden op VUnet: zie VUnet > Serviceplein > Internationalisering > Internationale samenwerking > De ontvangst van internationale delegaties. Uiteraard worden vanuit de VU ook bezoeken gebracht aan instellingen in het buitenland; ook dat varieert van bestuurlijke missies tot individuele bezoeken.

5.12 WAT TE DOEN IN GEVAL VAN CRISISSITUATIES IN HET BUITENLAND

De afgelopen jaren zijn de (internationale) mobiliteitsstromen van studenten, staf en gasten van en naar de VU flink toegenomen en is er sprake geweest van schaalvergroting. Hiermee is de kans dat een student, gast of medewerker iets overkomt ook toegenomen. De VU, haar studenten en medewerkers lopen in het kader van deze internationale mobiliteit als organisatie en individueel een verhoogd risico op betrokkenheid bij calamiteiten.

Wanneer een calamiteit zich in het buitenland voordoet is de reguliere wijze van het omgaan met een crisissituatie lastiger. Immers, onder hoge tijdsdruk en vaak op basis van onvolledige of tegenstrijdige informatie en op (geografisch en culturele) afstand dienen belangrijke beslissingen worden genomen met (soms) een groot afbreukrisico en (vaak) onder grote belangstelling vanuit de media. Voor deze calamiteiten heeft de VU een [VU Crisisprotocol](#) (zie VUnet > Serviceplein > Internationalisering > Richtlijnen > International policy in case of crisis) in het leven geroepen.

6 BIJLAGEN

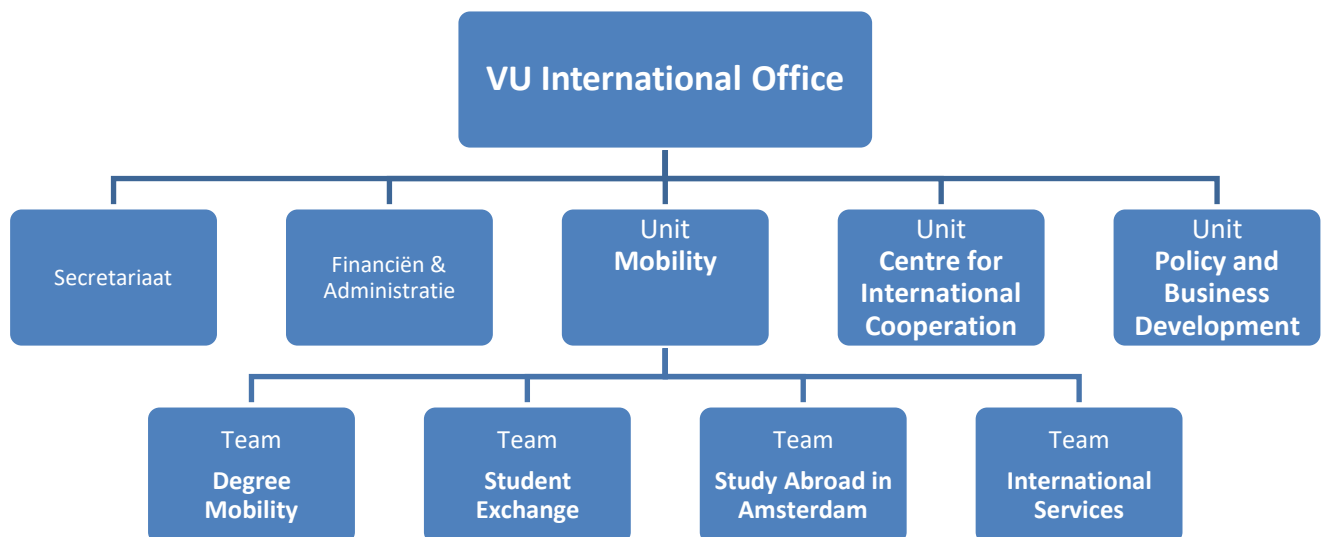
BIJLAGE 1: VU INTERNATIONAL OFFICE

Contactgegevens

VU International Office
 Hoofdgebouw VU, begane grond, 0E
 De Boelelaan 1105
 1081 HV Amsterdam
 Telefoon: +31 20 59 89097

www.vu.nl/en/about-vu-amsterdam/contact-info-and-route/departments/international-office

Organigram

Wat doet het VU International Office?

Hieronder volgen enkele kernactiviteiten van de units binnen het VU International Office.

Unit Mobility

- Aangaan en beheren van partnerovereenkomsten ten behoeve van studenten- en stafmobiliteit.
- Relatiebeheer met buitenlandse partneruniversiteiten en overige organisaties, zoals ambassades en de Nuffic Netherlands Education Support Offices (Neso).
- Beheren en/of uitvoeren van de geldende beursprogramma's voor internationale mobiliteit.
- Verlenen van diverse services gedurende het hele proces dat de student volgt (oriëntatie, aanmelding, inschrijving, aankomst, verblijf en vertrek): onder andere ondersteuning tijdens het oriëntatie- en aanmeldproces, diplomawaardering, aanvragen van visum- en verblijfsvergunningen, aanbieden van (informatie over) huisvesting, organisatie van introductiedagen en een buddy programma, en student career services.

Unit Centre for International Cooperation

- Samen met facultaire onderzoeksgroepen acquireren, coördineren en uitvoeren van extern gefinancierde internationale samenwerkingsprojecten
- Onderhouden van een internationaal netwerk, onder andere binnen de SAVUSA en RIVUSA programma's.

Unit Policy and Business Development

- Voorbereiden van het maandelijks Internationaliseringsoverleg tussen de portefeuillehouder Internationalisering van het CvB, de Dean of Internationalisation, de Directeur SOZ en betrokkenen binnen het VU International Office.
- Deelname aan diverse overleggen, zoals het landelijk Universitair Platform Internationalisering (UPI) van de VSNU en het lokale Open Kennis Amsterdam overleg.
- Bijdragen aan de ontwikkeling van een inclusieve campus voor Nederlandse en buitenlandse studenten en medewerkers via coördinatie en uitvoering van programma International Campus.
- Onderhouden van het strategisch partnernetwerk van de VU, waaronder het local office van het Aurora netwerk.
- Ondersteunen van het CvB bij missies naar het buitenland en bij het ontvangen van delegaties vanuit het buitenland.
- Beleidsvoering op de grote beurzenprogramma's van de VU, en het ondersteunen van de commissie die verantwoordelijk is voor de beurstoewijzingen.
- Internationale marketing en het werven van buitenlandse studenten voor de internationale bachelor- en masteropleidingen, in samenwerking met de Dienst Communicatie & Marketing, en ontwikkelen van wervingsondersteunende activiteiten, mede op verzoek van opleidingen.
- Ondersteuning bij het uitzetten en analyseren van enquêtes ten behoeve van optimalisering van de dienstverlening van het VU International Office. Tevens beleid op acties naar aanleiding van de resultaten van de Nationale Student Enquête (NSE) en de International Student Barometer (ISB).

Services van het VU International Office

Het VU International Office stimuleert, samen met faculteiten en andere diensten van de VU, het internationaliseringsproces binnen de VU en ondersteunt de betrokkenen op vele fronten. Het proces van internationalisering heeft onder andere effect gehad op de services. Denk bijvoorbeeld aan huisvesting en immigratieprocedures voor internationale studenten en gasten. Ook willen wij hen graag welkom en opgenomen laten voelen (tweetaligheid, introductiedagen, buddy programma, international staff network, studieverenigingen) en bereiden wij (internationale) studenten voor op een carrière in Nederland of daarbuiten (student career support). Bovendien ondersteunt het VU International Office de academische staf en medewerkers om goed om te gaan met deze internationale studenten en medewerkers (taaltraining, training diversiteitssensitief doceren, delen van practices, organisatie International Classroom Knowledge Series). Hieronder volgt een aantal services die te maken hebben met internationalisering en die vanuit het VU International Office worden aangeboden.

Immigratie

Het VU International Office regelt immigratieprocedures voor studenten met een non-EEA nationaliteit. Afhankelijk van de nationaliteit wordt een inreisvisum en/of een verblijfsvergunning

aangevraagd bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De verblijfsvergunning is geldig voor de nominale duur van de studie en kan indien nodig verlengd worden.

De VU is referent van de IND, wat rechten en plichten met zich meebrengt. De VU kan de visum- en verblijfsvergunningen voor studenten aanvragen via een verkorte procedure bij de IND. Hiervoor moet de student via VUnet een aantal documenten aanleveren. Na controle door het VU International Office worden de aanvragen digitaal naar de IND verstuurd, en beslist de IND binnen twee weken of de aanvraag wordt goedgekeurd. Het referentschap brengt ook plichten met zich mee: de VU heeft administratieplicht en informatieplicht en is onder andere verplicht om jaarlijks de studievoortgang van de studenten te controleren. Indien de student niet voldoet aan deze eisen moet dat gemeld worden bij de IND en kan dit gevolgen hebben voor de verblijfsvergunning van de student. Behalve de aanvraag voor een visum of verblijfsvergunning behandelt het VU International Office ook verlengingen of wijzigingen in het geval dat de student al een verblijfsvergunning heeft voor een andere Nederlandse instelling. Als de student niet meer ingeschreven staat aan de VU moet hij of zij worden afgemeld bij de IND.

Huisvesting

De woningmarkt in Amsterdam is krap. Het VU International Office zet zich sterk in om de huisvestingssituatie voor buitenlandse studenten en staf te verbeteren en werkt hiervoor nauw samen met onder andere de Gemeente Amsterdam, woningcorporaties en overige aanbieders van accommodatie, en andere Amsterdamse hoger onderwijsinstellingen.

Het VU International Office biedt services rondom huisvesting aan studenten met een niet-Nederlandse nationaliteit die deelnemen aan een van onze Engelstalige opleidingen. Studenten die (conditioneel) zijn toegelaten kunnen via VUnet een aanvraag doen voor huisvesting. Hiervoor reserveert de VU jaarlijks meer dan 1.000 woningen bij woningcorporatie DUWO en overige huisvesters. De woningen zijn verschillend in oppervlakte, luxe niveau en in huurprijs, en zijn gemeubileerd (voor een vastgestelde huurperiode van 1 jaar, met gezamenlijke faciliteiten of als zelfstandige woning) of ongemeubileerd (voor bachelorstudenten en studenten in een tweejarig masterprogramma o.b.v. een campuscontract voor de duur van de studie).

Beurzen

De beschikbaarheid van beurzen draagt bij aan verschillende internationaliseringsdoelstellingen van de VU. Het VU International Office beheert meerdere beurzenprogramma's voor zowel inkomende als uitgaande studenten. Voor sommige programma's wordt alleen de administratie verzorgd, voor andere ook de promotie en selectie van beurskandidaten. Er zijn interne beursprogramma's die voornamelijk gefinancierd worden door de VU en VUvereniging en externe beursprogramma's die geheel door andere organisaties worden gefinancierd en waar ook vaak de Nuffic bij betrokken is. De voorwaarden, aanmeld- en selectieprocedures verschillen per beursprogramma.

Introductiedagen voor internationale studenten

Om het voor de internationale studenten mogelijk te maken een aantal praktische zaken te regelen worden door het VU International Office introductiedagen georganiseerd. Tijdens deze dagen worden de studenten op Schiphol verwelkomd en met bussen naar de VU gebracht. Op de campus kunnen zij vervolgens in een dag alles regelen: contract tekenen voor de kamer en sleutels ontvangen; inschrijven bij de gemeente (Amsterdam en Amstelveen), openen van een Nederlandse bankrekening, afsluiten

van een zorgverzekering, zich registreren bij de internationale studentenorganisatie het Erasmus Student Network, en ontbrekende documenten inleveren om volledige inschrijving te garanderen. Aansluitend hierop, een paar dagen nadat de studenten zich hier hebben gevestigd, wordt hen een reeks van activiteiten aangeboden, zoals de workshops How to make it at the VU en Intercultural Competence, en een Dutch Language Crash Course.

Studie support en community-vorming

De ontvangst tijdens de introductiedagen is de start van een succesvol verblijf aan de VU, maar de ondersteuning stopt hier niet. Gedurende de studie is het van groot belang dat studenten zich onderdeel voelen van de VU-gemeenschap en geholpen worden met hun studie- en loopbaanvragen. Om die reden organiseert het VU International Office verschillende evenementen, zoals Q&A-sessies over studiebegeleiding aan de VU. Ook worden meer sociale netwerkevenementen georganiseerd, zoals een Christmas Drink en een Graduation Party. Voor inkomende uitwisselingsstudenten en Semester in Amsterdam studenten, die kort aan de VU zijn is er een Buddy programma opgezet om ze te helpen zo snel mogelijk te aarden in Amsterdam en aan de VU.

Studieverenigingen

Studenten van de VU kunnen zich, afhankelijk van hun interesse, aansluiten bij verschillende organisaties die bijvoorbeeld vanuit een faculteit of opleiding geboden worden. Om de integratie van het groeiende aantal internationale studenten te bevorderen en het studieverenigingsleven te internationaliseren, werken de verenigingen en het VU International Office steeds nauwer samen. Dit komt tegemoet aan de wensen van de internationale studenten, maar ook aan die van de Nederlandse leden die hiermee een meer internationale ervaring krijgen. De groep internationale studenten is bovendien een extra bron van nieuwe leden voor de verenigingen.

Campusvoorzieningen

Om een inclusieve werk- en leeromgeving te bieden aan internationale studenten en medewerkers, is niet alleen tweetaligheid van de campusvoorzieningen van belang, maar dienen deze ook toegankelijk te zijn en passend bij de diverse behoeften. Zo is de catering steeds internationaler, kijken Rialto en Griffioen naar internationale programmering, is er een uitgebreid Engelstalig sportaanbod bij het Vu Sportcentrum en zijn de openingstijden van de campus en de bibliotheek verruimd. Het VU International Office is bij deze onderwerpen meer gesprekspartner van de betrokken diensten dan zelf beleidsmaker. Het VU International Office bemenst de International Service Desk, onderdeel van de Student Desk in het Hoofdgebouw, welke specifiek gericht is op de internationale studenten aan de VU.

Student Career Support

Studenten kiezen hun universiteit en opleiding in toenemende mate op basis van de geboden loopbaanperspectieven en verwachten dat de universiteit hen voorbereidt op de overstap naar de arbeidsmarkt. Het VU International Office heeft een loopbaan cyclus ontwikkeld, van waaruit internationale studenten in iedere fase van hun opleiding worden voorbereid op die overstap naar de arbeidsmarkt. Er worden onder andere passende trainingen en workshops, maar ook evenementen met mogelijke werkgevers georganiseerd. Om de metropoolregio Amsterdam en het in Amsterdam gevestigde (internationale) bedrijfsleven een betere toegangspoort naar talent te bieden, werkt de VU daarin regelmatig samen met de andere Amsterdamse hoger onderwijsinstellingen, zoals de Universiteit van Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Inholland. De VU neemt

actief deel aan het jaarlijkse International Talent Event Amsterdam, waar het bedrijfsleven en internationale master- en PhD-studenten bijeen worden gebracht, en aan TECH020, het jaarlijkse evenement waar techbedrijven en techstudenten uit de regio Amsterdam met elkaar kennismaken.